

A9-0225/2022

29.7.2022

JELENTÉS

a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról – fenntartható európai erdőgazdálkodás (2022/2016(INI))

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

Előadó: Ulrike Müller

A vélemény előadója (*):
Luisa Regimenti, Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-
biztonsági Bizottság

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 57. cikke

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	34
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	38
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	53
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	62
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	63

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról – fenntartható európai erdőgazdálkodás (2022/2016(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság „A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia” című, 2021. július 16-i közleményére (COM(2020)0572),
- tekintettel „Az európai erdőgazdálkodási stratégia – a további lépések” című, 2020. október 8-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az erdőket és az erdőalapú ágazatot érintő új uniós erdőgazdálkodási stratégiáról szóló, 2015. április 28-i állásfoglalására²,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (EUMSZ) és különösen annak 4. cikkére,
- tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjére és fenntartható fejlődési céljaira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelősek 21. Konferenciáján (COP21) Párizsban, 2015. december 12-én elfogadott megállapodásra (Párizsi Megállapodás),
- tekintettel az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közleményre (COM(2019)0640), valamint a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen és a Bizottság ezt követő politikai iránymutatásaira,
- tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2021/1119 rendeletre (európai klímarendelet)³,
- tekintettel a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és

¹ HL C 395., 2021.9.29., 37. o.

² HL C 346., 2016.9.21., 17. o.

³ HL L 243., 2021.7.9., 1. o.

⁴ HL L 156., 2018.6.19., 1. o.

tanácsi irányelvre⁵ (megújulóenergia-irányelv),

- tekintettel a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelvre (az élőhelyvédelmi irányelv)⁶,
- tekintettel az (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet IV. mellékletének a tagállamok által a 2021–2025 közötti időszakban alkalmazandó, erdőkre vonatkozó referenciaszintek tekintetében történő módosításáról szóló, 2020. október 28-i (EU) 2021/268 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletre⁷,
- tekintettel „A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia – Hozzuk vissza a természetet az életünkbe!” című, 2020. május 20-i bizottsági közleményre (COM(2020)0380),
- tekintettel „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i bizottsági közleményre (COM(2020)0102),
- tekintettel a Bizottság „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé” című, 2021. június 30-i közleményére (COM(2021)0345),
- tekintettel az „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményre (COM(2020)0662),
- tekintettel a Bizottság „Fenntartható biogazdaság Európa számára: a gazdaság, a társadalom és a környezet közötti kapcsolat megerősítése” című, 2018. október 11-i közleményére (COM(2018)0673),
- tekintettel a Bizottság 2022. március 23-i, „Az élelmezésbiztonság biztosítása és az élelmiszerrendszerek rezilienciájának megerősítése” című közleményére (COM(2022)0133),
- tekintettel az új európai Bauhaus kezdeményezésre,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban és a vidéki területeken nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról, valamint a 702/2014/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló bizottsági rendelettervezetre⁸;
- tekintettel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról szóló, 2021. november 5-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra

⁵ HL L 328., 2018.12.21., 82. o.

⁶ HL L 206., 1992.7.22., 7. o.

⁷ HL L 60., 2021.2.22., 21. o.

⁸ HL L 189., 2022.5.10., 1. o.

vonatkozó új uniós erdőstratégiával kapcsolatos bizottsági közleményről⁹ szóló véleményére,

- tekintettel a Régiók Európai Bizottságának a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiával kapcsolatos bizottsági közleményről szóló véleményére,
- tekintettel az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény keretében a tagállamokra háruló felelősségre,
- tekintettel az Európai Számvevőszék „Az uniós erdők biodiverzitása és az őket érintő éghajlatváltozás terén nyújtott uniós támogatás: pozitív, de korlátozott eredmények” című, 21/2021 sz. különjelentésére,
- tekintettel a Bizottság „Útmutató a biomassza lépcsőzetes hasznosításához a fás biomassza felhasználásának válogatott bevált gyakorlatait szemléltető példákkal” című, 2018. évi kiadványára,
- tekintettel a Bizottság Közös Kutatóközpontjának „Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment” (Ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezése és értékelése: uniós ökoszisztéma-értékelés) című, 2020. évi jelentésére,
- tekintettel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség „State of nature in the EU – Results from reporting under the nature directives 2013-2018” (A természet állapota az Európai Unióban – A természetvédelmi irányelvek szerinti jelentéstétel eredményei a 2013–2018 közötti időszakban) című, 2020. októberi jelentésére,
- tekintettel a Forest Europe „State of Europe’s Forests 2020” (Az európai erdők helyzete 2020-ban) című, 2020. évi jelentésére,
- tekintettel a biológiai sokféleséggel és ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform (IPBES) a biológiai sokféleségről és ökoszisztéma-szolgáltatásokról szóló, 2019. évi globális értékelő jelentésére
- tekintettel az „Ökológikus civilizáció: építsünk közös jövőt az élet minden formája számára a Földön” című kunmingi nyilatkozatra,
- tekintettel az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi bizottság (IPCC) második munkacsoportjának jelentésére, amelynek címe „Éghajlatváltozás 2022: hatások, alkalmazkodás és sebezhetőség”,
- tekintettel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület éghajlatváltozásról, elsivatagosodásról és talajkárosodásról, fenntartható talajkezelésről, élelmiszerbiztonságról és az üvegházhatású gázok ökoszisztémákba való kijutásáról szóló különjelentésére,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága által a C-441/17. sz. *Európai Bizottság kontra*

⁹ HL C 152., 2022.4.6., 169. o.

Lengyel Köztársaság ügyben hozott, 2015. október 6-i ítéletre¹⁰,

- tekintettel az európai erdészeti információk koordinálására irányuló projektekre és gyakorlatokra (az európai erdők nemzeti nyilvántartási hálózata (ENFIN), a FutMon projektre, a Diabolo projektre, az erdei fafajok európai atlaszára, valamint az ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezésével és értékelésével (MAES) foglalkozó programra,
 - tekintettel az IPBES-IPCC közös szervezésű, biológiai sokféleségről és éghajlatváltozásról szóló, 2021. június 10-i munkaértekezletének jelentésére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére (A9-0225/2022),
- A. mivel az Unió kötelező erejű célként tűzte ki az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig legalább 55%-kal való csökkentését és a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérését¹¹; mivel az EU elkötelezte magát az ENSZ fenntartható fejlődési céljai mellett, beleértve a 15. célt is, amely a szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának támogatása, a fenntartható erdőgazdálkodás, a sivatagosodás leküzdése, a talajdegradáció megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, továbbá a Párizsi Megállapodás és a 2021. évi ENSZ éghajlatváltozási konferenciáján (COP26) tett vállalások mellett; mivel az erdők és az erdőalapú iparágak és szolgáltatások, valamint a tulajdonosok és a munkavállalók jelentős és pótolhatatlan szerepet fognak játszani a fenntartható fejlődési célok és a Párizsi Megállapodás céljainak elérésében, miközben az erdei ökoszisztémák és széntárolók alapvető fontosságúak az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából, mivel Európa üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mintegy 10%-át nyelik el és tárolják¹², valamint a biológiai sokféleség fő hordozói;
- B. mivel az EUMSZ 4. cikke rendelkezik az erdőkkel kapcsolatos megosztott hatáskörökről és felelősségről, különösen az uniós környezetvédelmi politika keretében, ugyanakkor nem hivatkozik a közös uniós erdészeti politikára, és így az erdészeti politika továbbra is tagállami hatáskörben marad; mivel a biogeográfia, a szerkezet, a méret, a biológiai sokféleség, a tulajdonosi szerkezet és a meglévő politikák

¹⁰ A Bíróság C-441/17. számú, *Európai Bizottság kontra Lengyel Köztársaság* ügyben 2018. április 17-én hozott ítélete ECLI:EU:C:2018:255 (Tagállami kötelezettségszegés – Környezet – 92/43/EGK irányelv – A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelme – A 6. cikk (1) és (3) bekezdése – A 12. cikk (1) bekezdése – 2009/147/EK irányelv – A vadon élő madarak védelme – 4. és 5. cikk – »Puszcza Białowieska« Natura 2000 terület – Az erdőgazdálkodási terv módosítása – A fakitermelés növelése – A terület kezeléséhez közvetlenül nem nélkülözhetetlen terv vagy projekt, amely azonban jelentős hatással lehet e területre – A területre gyakorolt hatások megfelelő vizsgálata – A terület épségének hátrányos befolyásolása – Védelmi intézkedések tényleges végrehajtása – A védett fajok szaporodási és pihenőhelyeül szolgáló területekre gyakorolt hatások).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról.

¹² Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség 5/2016. sz. jelentése: „European Forest Ecosystems – State and Trends” [Európai erdei ökoszisztémák – a jelenlegi helyzet és a tendenciák].

tekintetében az Unió erdőire jellemző nagyfokú változatosság – amennyiben a környezetvédelmi, az éghajlat- és más vonatkozó szakpolitikák érintik az erdőket – szükségessé teszi a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő alkalmazását az új uniós erdőstratégia (a továbbiakban: a stratégia) és a vonatkozó uniós jogszabályok kidolgozása és végrehajtása során; mivel az erdőgazdálkodással kapcsolatos részleteket nemzeti és regionális szinten ki kell igazítani, alulról felfelé építkező megközelítést alkalmazva; mivel további uniós szintű koordinációra van szükség az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek jobb megvalósítása, valamint a potenciális kibocsátáscsökkentés és az erdőhasználati korlátozások pontosabb kiszámítása érdekében, tekintettel arra, hogy az erdők fontos szerepet játszanak az éghajlatváltozással kapcsolatos európai célkitűzések elérésében;

- C. mivel az európai zöld megállapodás elvének – az éghajlati és környezeti kihívásoknak egy erőforrás-hatékony, karbonsemleges és versenyképes, teljes mértékben körforgásos gazdaságban fenntartható növekedést és munkahelyteremtést eredményező kezelését, valamint a bolygónk tűrőképességének határain belül a természet és a biológiai sokféleség megfelelő védelmének ilyen módon történő biztosítását célzó átfogó megközelítésként – kell vezérelnie a stratégia végrehajtását a kompromisszumok kezelése, a szinergiák megteremtése és az erdők többféle funkciója, köztük a társadalmi-gazdasági, környezeti és éghajlati funkciók közötti megfelelő egyensúly megtalálása során; mivel az „ökoszisztéma” olyan fizikai környezet, amely egymással kölcsönhatásban lévő élő és nem élő elemekből áll; mivel ezekből a kölcsönhatásokból az ökoszisztémák az emberek és a gazdaság számára „ökoszisztéma-szolgáltatásoknak” nevezett előnyök egész soroát hozzák létre; mivel az éghajlatváltozás, valamint a biológiai sokféleség és a kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése rendszerszintű fenyegetést jelent a társadalomra nézve; mivel az erdők ökoszisztéma-szolgáltatások széles skáláját biztosítják, mint például a faanyagok, a nem fából készült termékek és az élelmiszerek biztosítása, a szénmegkötés, a biológiai sokféleség védelme, a tiszta levegő és víz, jótékony hatás a helyi éghajlatra, valamint a természeti veszélyek – mint például a lavinák, az áradások, az aszály vagy a kőomlás – elleni védelem, valamint a rekreációs, kulturális és történelmi értéket is képviselnek; mivel a fenntartható erdőgazdálkodás célja a különböző ökoszisztéma-szolgáltatások kiegyensúlyozott biztosítása, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló erőfeszítések támogatása;
- D. mivel a faalapú termékek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez a széntárolás és a nagy szénlábnymó termékek – többek között az építő- és csomagolóanyagok, a textíliák, a vegyi anyagok és az üzemanyagok – helyettesítése révén; mivel a faalapú termékek megújulóak és nagymértékben újrahasznosíthatóak, és így hatalmas lehetőség rejlik bennük a körforgásos bioökonómia támogatására; mivel ez az erdészeti ágazatot és az erdőalapú iparágakat a zöld gazdaság kulcsfontosságú szereplőivé teszi;
- E. mivel az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag részeként és az éghajlat-politika Párizsi Megállapodással való összehangolására irányuló célkitűzés keretében felülvizsgálják a megújulóenergia-irányelvet, valamint a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az éghajlat-politikai keretbe történő beillesztéséről szóló rendeletet¹³; mivel a Bizottság javaslatot

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználathoz, a

tett az erdőirtásmentes termékekről szóló rendeletről; mivel a többfunkciós erdők európai koncepciójának fényében ezeknek a kezdeményezéseknek összhangban kell lenniük a zöld megállapodás, a biogazdasági cselekvési terv, a körforgásos gazdaságra vonatkozó stratégiája, az erdőgazdálkodási stratégia, a biodiverzitási stratégia és a Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára magas szintű politikai céljaival;

- F. mivel az erdőtulajdon mérete és tulajdonosi szerkezete Európa-szerte eltérő, ami a gazdálkodási modellek nagyfokú változatosságát eredményezi; mivel az Unió erdőinek mintegy 60%-a 16 millió erdőtulajdonos magántulajdonában van¹⁴, akiknek jelentős része kisbirtokos¹⁵, míg az Unió erdeinek mintegy 40%-a különböző formájú állami tulajdonban van; mivel az összes erdőterület jelentős részét mindössze néhány erdőtulajdonos birtokolja, akik közül egyesek a legfontosabb uniós fafeldolgozó üzemek tulajdonosai; mivel a stratégia céljainak eléréséhez, beleértve az éghajlati és egyéb ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos célokat is, kulcsfontosságú lesz e tulajdonosoknak egy jobbiztonságot nyújtó, átfogó szakpolitikai és jogszabályi keret révén történő, tulajdonjogaik, vezetői tapasztalataik, az erdőgazdálkodásból származó bevételek fontosságának és konkrét kihívásaik elismerésén alapuló bevonása, támogatása és ösztönzése, mielőtt szankciókhoz folyamodnánk; mivel e tekintetben fontos biztosítani, hogy ez a keret egyértelmű és átlátható legyen, és hogy ne rójon túlzott adminisztratív terhet minden szereplőre;
- G. mivel az EU-ban található a világ összes erdőterületének mintegy 5%-a, amely területnek 43%-át erdők alkotják, ami valamennyivel meghaladja a mezőgazdaság által használt földterület nagyságát, és ezek adnak otthont a szárazföldi biológiai sokféleség 80%-ának¹⁶; mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek az „Európa környezete – helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európára való átállásért” című közleménye¹⁷ szerint, Európa biológiai sokfélesége jelentősen csökkent; mivel az európai erdők közel 23%-a Natura 2000 területeken található, de egyes tagállamok esetében ez az arány meghaladja az 50%-ot; mivel a Natura 2000 területeken a

földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és - elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, HL L 156., 2018.6.19., 1. o.

¹⁴ A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia, a Bizottság 2021. július 16-i közleménye (COM(2020)0572).

¹⁵ Egész Európában a magángazdaságok többsége 10 hektár vagy ennél kisebb területű – Forest Europe, *State of Europe's Forests 2020*[Az európai erdők helyzete 2020-ban], 2020; Németországban a magántulajdonban lévő erdőgazdaságok 50%-a 20 hektárnál kisebb,

https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/bundeswaldinventur3.pdf?jsessionid=972A5297B9463D98948E787D1AA78F19.live921?__blob=publicationFile&v=3; Franciaországban az erdőtulajdonosok

körülbelül kétharmada kevesebb mint 1 hektárt birtokol, https://franceboisforet.fr/wp-content/uploads/2021/04/Brochure_chiffresClesForetPrivee_2021_PageApage_BD.pdf; Finnországban az

erdőtulajdonosok körülbelül 45%-a kevesebb mint 10 hektárt birtokol,

<https://www.luke.fi/en/statistics/ownership-of-forest-land>; Lettországban az erdőtulajdonosok 50%-a kevesebb mint 5 hektárt birtokol,

https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/MAF_parskats_Silava_privat_meza_apsaimn_monitorings.pdf

¹⁶ Science for Environment Policy, *European Forests for biodiversity, climate change mitigation and adaptation* (Európai erdők a biológiai sokféleségért, az éghajlatváltozás mérsékléséért és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásért), 25. sz. kiadvány, az UWE Bristol Tudományos Kommunikációs Osztálya, 2021,

<https://ec.europa.eu/science-environment-policy>

¹⁷ Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *The European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe* (Európa környezete – Helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európára való átállásért), 2020. május 11., 83. o., <https://www.eea.europa.eu/soer-2020/>

természetes élőhelyek közel fele erdő;

- H. mivel az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke alapján gyűjtött legfrissebb adatok azt mutatják, hogy az erdei élőhelyeknek csupán 49%-a van jó állapotban¹⁸, 29,6%-uk állapota ismeretlen, 21,1%-uk állapota rossz és javításra szorul; mivel a kizárólag az összesített adatokra való összpontosítás nem feltétlenül elegendő a legsürgetőbb kérdésekre vonatkozó kulcsfontosságú információk azonosításához és kezeléséhez, ezért konkrétabb mutatókat kell tanulmányozni az erdők állapotára és a rájuk nehezedő nyomásra vonatkozó tendenciákról, és biztosítani kell, hogy a hiányzó adatok a jövőben rendelkezésre álljanak; mivel ezek a mutatók nem támasztják alá, hogy az uniós erdők általánosságban rossz állapotban lennének, hanem olyan, pozitív és negatív tendenciákat mutatnak¹⁹, amelyek minden esetben egyedi, árnyalt válaszokat tesznek szükségessé; míg az erdők egyre inkább ki vannak téve az éghajlatváltozás hatásainak, különösen az erdőtüzek növekvő mértéke miatt; mivel az erdők ellenálló képességét és termőképességét nagy léptékben befolyásoló zavarok számszerűsítése továbbra is nagy kihívást jelent;
- I. mivel az európai erdőkben az éghajlatváltozás által esetlegesen okozott természetes bolygatás jobb megértésének alá kell támasztania az erdőgazdálkodásra vonatkozó iránymutatásokat, és tájékoztatnia kell az e sebezhetőségek kezelésére irányuló alkalmazkodási politikákat;
- J. mivel az átlátható és megbízható, jó minőségű adatok gyűjtése és tárolása, az ismeretek és a bevált gyakorlatok cseréje, valamint a megfelelően finanszírozott és jól összehangolt kutatás központi szerepet játszik a kihívások kezelésében és a lehetőségek kiaknázásában, valamint az erdők számos funkciójának – többek között az erdőalapú iparágak termékei által nyújtott különböző előnyöknek – az egyre összetettebb környezetben történő megvalósításában; mivel az erdőkről uniós szinten elérhető adatok nem teljesek és változó minőségűek, ami akadályozza, hogy az EU és a tagállamok összehangolják az erdőgazdálkodást és az erdővédelmet; mivel különösen az erdei ökoszisztémák állapotát, valamint az erdészeti intézkedések biológiai sokféleségre és éghajlatra gyakorolt hatását jobban nyomon kell követni;
- K. mivel nemzetközi szinten az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) a fő fórum az erdőkre és az erdőgazdálkodásra vonatkozó, nemzetközileg elfogadott meghatározások kidolgozásához; mivel a FAO gyűjti és szolgáltatja az erdőkre és az erdőgazdálkodásra vonatkozó adatokat; mivel a Bizottság és a tagállamok hozzájárulnak a FAO munkájához;
- L. mivel az erdészeti ágazat és az erdőalapú iparágak által nyújtott különböző erdei ökoszisztéma-szolgáltatások a jövedelem és a foglalkoztatás fontos pillérei, különösen a vidéki területeken, de a városi területeken is az ilyen szolgáltatások későbbi felhasználása révén; mivel a stratégia végrehajtása során kellő figyelmet kell fordítani a

¹⁸ A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégia, a Bizottság 2021. július 16-i közleménye (COM(2020)0572).

¹⁹ A Közös Kutatóközpont jelentése: „*Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment*, (Ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezése és értékelése: uniós ökoszisztéma-értékelés) 2020; az állapottal kapcsolatos tendenciákról lásd még: Forest Europe, „*State of Europe's Forests 2020*” (Az európai erdők állapota 2020-ban), 2020.

jövedelem és a foglalkoztatás fejlesztésére, de az ágazatban való foglalkoztatás vonzerejére is minőségi munkahelyek, szociális védelem, egészségügyi és biztonsági előírások, az érdekelt felek bevonásával megvalósuló készségfejlesztési partnerségek folyamatos fejlesztése, valamint a vezetők és a munkavállalók megfelelő képzési lehetőségei révén; mivel az európai erdészetben a foglalkoztatás 2000 és 2015 között egyharmadával csökkent, elsősorban a fa- és papíripar fokozott gépesítésének köszönhetően²⁰; mivel az erdészeti gépek jobb kialakítása növelheti a munkavállalók védelmét, és csökkentheti a talajra és a vízre gyakorolt hatást; mivel a fakitermelés és a faipar a legveszélyesebb ipari ágazatok közé tartozik, és magas a munkahelyi balesetek, a foglalkozási megbetegedések és a korai nyugdíjazás aránya;

- M. mivel az európai erdők területe és biomassza mennyisége növekszik²¹, ellentétben a globális erdőirtás aggasztó tendenciáival; mivel az EU fontos szerepet játszhat a globális erdőirtás kezelésében, amit az erdőirtásmentes termékekről szóló rendeletre irányuló európai bizottsági javaslat is hangsúlyoz; mivel az import szabályozásán túlmenően egy olyan európai erdészeti stratégia, amely bemutatja a gazdaságilag életképes fenntartható erdőgazdálkodás legjobb gyakorlatait, hozzájárulhatna az erdőgazdálkodás globális javításához; A
- N. mivel jelenleg a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó globális önkéntes tanúsítási rendszerek működnek; mivel a tanúsítási rendszerek alapvető eszközei az uniós fa- és fatermékpiaci rendelet²² kellő gondosságra vonatkozó követelményeinek teljesítéséhez²³;
- O. mivel az európai fenntartható erdőgazdálkodás folyamatának biztosítania kell a fenntarthatóság három pillére – nevezetesen a környezetvédelem, a társadalmi fejlődés és a gazdasági fejlődés – közötti megfelelő egyensúly megteremtését;
- P. mivel az EU-ban általánosan használt, a fenntartható erdőgazdálkodás meghatározására szolgáló kritériumok és mutatók a Forest Europe folyamat keretében folytatott páneurópai együttműködésen alapulnak, amelyet minden tagállam és a Bizottság is aláírt; mivel a Forest Europe folyamatban lévő munkaprogramja részeként kezdeményezte a fenntartható erdőgazdálkodás fogalommeghatározásának újraértékelését; mivel a Forest Europe a fenntartható erdőgazdálkodás kritériumai alapján információkat gyűjt és szolgáltat az erdők és az erdőgazdálkodás állapotáról és tendenciáiról; mivel biztosítani kell, hogy a mutatók és küszöbértékek kutatási eredményeken alapuljanak, és e tekintetben szorosan együtt kell működni a tagállamokkal; mivel az új, átlátható mutatók és küszöbértékek javíthatják az ágazat

²⁰Forest Europe „State of Europe’s Forests 2020” (Az európai erdők helyzete 2020-ban) című, 2020. évi jelentése.

²¹ A Közös Kutatóközpont jelentése: „*Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services: An EU ecosystem assessment*, (Ökoszisztémák és szolgáltatásaik feltérképezése és értékelése: uniós ökoszisztéma-értékelés) 2020; az állapottal kapcsolatos tendenciákról lásd még: Forest Europe, „*State of Europe’s Forests 2020*” (Az európai erdők állapota 2020-ban), 2020.

²² Az Európai Parlament és a Tanács 995/2010/EU rendelete (2010. október 20.) a fát és fatermékeket piaci forgalomba bocsátó piaci szereplők kötelezettségeinek meghatározásáról (HL L 295., 2010.11.12., 23. o.).

²³ Európai Bizottság, Környezetvédelmi Főigazgatóság, *Tanulmány az erdészeti ágazatban és a faalapú termékek esetében alkalmazott tanúsítási és ellenőrzési rendszerekről*, Az Európai Unió Kiadóhivatalának kiadványai, 2021, <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/afa5e0df-fb19-11eb-b520-01aa75ed71a1>

fenntarthatóságát, tekintettel az ágazat környezeti, gazdasági és társadalmi értékek szempontjából való jelentőségére; mivel a fenntartható erdőgazdálkodási keretrendszert egyértelműen meg kell határozni, különösen az ökoszisztémák egészségére, a biológiai sokféleségre és az éghajlatváltozásra vonatkozó kritériumok, mutatók és küszöbértékek tekintetében, hogy részletesebb és hasznosabb szűrőeszközzé váljon a különböző gazdálkodási megközelítések, azok hatásának, valamint az európai erdők általános állapotának és megőrzésének meghatározása és összehasonlítása tekintetében; mivel a fenntartható erdőgazdálkodásnak együtt kell járnia az erdők többfunkciós szerepének előmozdításával, biztosítva, hogy az teljes mértékben összhangban legyen az erdők sokféleségével és az egyes régiók sajátosságaival;

- Q. mivel az agrárerdészet – amely olyan földhasználati rendszerként határozható meg, amelynek keretében egyazon földterületen egyszerre ültetnek fákat és folytatnak mezőgazdasági tevékenységet – a területgazdálkodási rendszerek egy olyan válfaja, amely növelheti az általános termelékenységet, több biomasszát termelhet, fenntarthatja és helyreállíthatja a talajt, küzdhet az elsivatagosodás ellen és számos értékes ökoszisztéma-szolgáltatást nyújthat; mivel az EU-ban az agrárerdészet két fő típusa létezik: az erdei legeltetési agrárerdészet (állatok legeltetése vagy állati takarmány termesztése fás területen) és szántóföldi növénykultúrával kombinált agrárerdészet (termények termesztése fás területen, a traktorforgalmat lehetővé tevő sorközzel); mivel az EU-ban a meglévő agrárerdészeti rendszerek többsége erdei legeltetési rendszer, és az agrárerdészet kitejesztése a környezeti terhelés fényében számos előnnyel járhat;
- R. mivel a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó uniós biodiverzitási stratégia szerint „meg kell határozni, fel kell térképezni, és szigorú védelem biztosítása mellett nyomon kell követni az EU még meglévő természetes és öreg erdőit”; mivel az erdők védelme, beleértve az összes megmaradt uniós természetes és őshonos erdőt, alapvető fontosságú a biológiai sokféleség megőrzése és az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából; mivel a Közös Kutatóközpont egy 2021-es jelentése²⁴ szerint az európai természetes és „ősi” erdőkből mindössze 4,9 millió hektár maradt meg, amely az Unió teljes erdőterületének mindössze 3%-át és az Unió szárazföldi területének 1,2%-át teszi ki; mivel a természetes és őshonos erdők kulcsszerepet játszanak a biológiai sokféleség megőrzésében; mivel gyakran nagy biológiai sokféleséggel rendelkeznek, ha összehasonlítjuk ugyanazon ökológiai régió más erdőivel, fajgazdagok, és különleges a növény- és állatviláguk; mivel a természetes és őshonos erdők számos más kritikus ökoszisztéma-szolgáltatást is nyújtanak; mivel a természetes és öreg erdők fogalmának működőképes meghatározása szükséges a megfelelő szakpolitikai tervezéshez, végrehajtáshoz és ellenőrzéshez;
- S. mivel az Integrate hálózat a különböző európai országok képviselőinek platformja, amelyet több tagállam kormánya kezdeményezett, és az Európai Bizottság Erdészeti Állandó Bizottsága is támogatott, amely tudományos tanácsadást nyújt és ezidáig a természetvédelem fenntartható erdőgazdálkodásba való integrálásához szükséges eszközök meghatározásának motorja volt; mivel a platform munkája fontos szerepet játszott a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok cseréjében;
- T. mivel a Horizont 2020 által finanszírozott Alterfor projekt a jelenleg alkalmazott

²⁴ Közös Kutatóközpont, *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe* (Az európai természetes és őshonos erdők feltérképezése és értékelése), 2021.

erdőgazdálkodási módszerek optimalizálásának lehetőségeit vizsgálta, és alternatív erdőgazdálkodási modelleket mutatott be, részletezve az egyes alternatívákban rejlő lehetőségeket és kihívásokat;

- U. mivel a Horizont 2020 által finanszírozott SINCERE projekt új szakpolitikákat és üzleti modelleket dolgozott ki a gyakorlati, tudományos és politikai ismeretek és a szakértelem összekapcsolásával egész Európában és azon túl is, azzal a céllal, hogy olyan új eszközöket tárjon fel az erdei ökoszisztéma-szolgáltatások javítására, amelyek az erdőtulajdonosok javát szolgálják és széles körű társadalmi igényeket elégítenek ki;
 - V. mivel az ukrajnai háború jelentős hatással lesz a faanyag-behozatalra, különösen a nyírfára – amely esetében a világszintű termelés 80%-át Oroszország biztosítja –, valamint az európai fafeldolgozó ágazatra és a feldolgozott termékek exportjára; mivel az Oroszországgal szemben bevezetett jogos szankciók felvetik az EU Oroszországból származó faanyag-behozattal való függőségének kérdését; mivel az EU a faanyagszükségletének mintegy 80%-át belföldről fedezi, és az Oroszországból származó behozatal a teljes fogyasztásnak csak mintegy 2%-át teszi ki; mivel az EU-ban Finnország és Svédország az Oroszországból származó feldolgozatlan hengeres faanyag legfőbb importőrei, és a kereskedelmi tilalmak hatással lesznek rájuk²⁵;
 - W. mivel az illegális fakitermelés, beleértve a védett területeken, például a Natura 2000 területeken végzett fakitermelést is, számos tagállamban folyamatos és megoldatlan probléma;
 - X. mivel az erdők nélkülözhetetlenek az emberek fizikai és szellemi egészségéhez és jólétéhez, előmozdítják a fosszilis energiaforrásoktól mentes gazdaságra való átállást, és fontos szerepet játszanak a helyi közösségek életében, különösen azon vidéki területeken, ahol jelentősen hozzájárulnak a helyi megélhetéshez;
1. üdvözli az új uniós erdőgazdálkodási stratégiát és annak arra irányuló törekvését, hogy növelje a többfunkciós erdők kiegyensúlyozott hozzájárulását a zöld megállapodás és az EU 2030-ig szóló biodiverzitási stratégiájának célkitűzéseire, különösen a fenntartható zöld növekedés és a zöld munkahelyek megteremtésének céljaihoz, valamint hogy a bolygónk tűrőképességének határain belül legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a karbonsemleges, környezeti szempontból fenntartható, teljes mértékben körforgásos gazdaság és a klímasemlegesség; hangsúlyozza a szilárd, tudományos alapokon nyugvó stratégia fontosságát, amely integrált és kiegyensúlyozott módon figyelembe veszi a fenntarthatóság környezeti, társadalmi és gazdasági dimenzióját, mivel az erdők – amellett, hogy hozzájárulnak az éghajlati és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekhez, többek között a talaj- és vízvédelem révén – gazdasági és társadalmi előnyöket és számos szolgáltatást nyújtanak, a megélhetési forrásoktól a rekreációig;
 2. sajnálja, hogy az új uniós erdészeti stratégiát nem dolgozták ki megfelelően az Európai Parlamenttel, a tagállamokkal és az érdekelt felekkel együtt, és hogy a társjogalkotók álláspontját nem vették megfelelően figyelembe; hangsúlyozza az együttműködés megerősítésének fontosságát az új, 2030-ig szóló uniós erdészeti stratégia végrehajtása

²⁵ <https://www.wur.nl/en/research-results/research-institutes/environmental-research/show-wenr/does-the-eu-depend-on-russia-for-its-wood.htm>

tekintetében;

3. elismeri, hogy a fenntartható erdőgazdálkodással összhangban, valamint az erdei ökoszisztémák minőségének és sokféleségének növelése érdekében az egészséges és reziliens erdők fenntartása, védelme, megerősítése, helyreállítása és fenntartható használata az uniós erdészeti stratégia, valamint az erdészet és az erdőalapú értéklánc valamennyi szereplőjének alapvető célja, a fát sokoldalú, megújuló nyersanyagként használva az EU önellátásának maximalizálása érdekében; megjegyzi továbbá, hogy ezek a célok összhangban vannak a társadalmi elvárásokkal és igényekkel, valamint az EU-ban élő emberek legfontosabb prioritásaival; kiemeli, hogy a természetközeli erdőgazdálkodás és a fenntartható erdőgazdálkodás hasonló vagy jobb gazdasági előnyökkel járhat, miközben megőrzi és előmozdítja az ökoszisztémák integritását és ellenálló képességét, fokozza az erdőkben rejlő potenciált arra, hogy szénelnyelőként és a biológiai sokféleség menedékeként funkcionáljanak, és hozzájárul a biológiai sokféleség helyreállításához;
4. elismeri, hogy az erdők, biológiai sokféleségük és egyedülálló ökoszisztémáik létfontosságú szerepét a környezet egészségéhez, az éghajlatváltozás mérséklését célzó intézkedésekben, a tiszta levegő, a víz és a talaj stabilitása és termékenysége biztosításában, miközben számos faj számára változatos élőhelyeket és mikroélőhelyeket biztosítanak, ezáltal támogatva a gazdag biológiai sokféleséget; kiemeli, hogy az erdők alapvető szerepet játszanak az emberi egészség és jólét szempontjából, beleértve a városi és városkörnyéki erdőterületeket is, amelyek a természettel való kapcsolatot leginkább nélkülözők számára is elérhetőek, valamint az oktatási és idegenforgalmi szolgáltatások nyújtásában; hangsúlyozza az „Egy az egészség” koncepció előmozdításának szükségességét, amely elismeri az emberi egészség, az állatok egészsége és az egészséges természet közötti szoros kapcsolatot; hangsúlyozza, hogy a Natura 2000 területeken folytatott megfelelő gazdálkodás alapvető fontosságú az európai biológiai sokféleség és ökoszisztémák, valamint az általuk nyújtott szolgáltatások fenntartása és javítása szempontjából;
5. hangsúlyozza az erdei ökoszisztémák alapvető szerepét az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, valamint a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzés megvalósításában; elismeri, hogy az éghajlatváltozás egyes területeken megváltoztatja az erdők növekedési képességét, növeli az aszályok, árvizek és tüzek gyakoriságát és súlyosságát, valamint elősegíti az erdőket sújtó új kártevők és betegségek terjedését; megjegyzi, hogy az érintetlen ökoszisztémák a leromlott ökoszisztémákkal szemben jobban felül tudnak kerekedni a környezeti stresszhatásokon, beleértve az éghajlat változását is, mivel olyan eredendő tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek lehetővé teszik számukra alkalmazkodóképességük maximalizálását; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás az elkövetkező években még nagyobb negatív hatással lesz az európai erdőkre, és ez különösen a monokultúrás és az egykorú erdőállományokkal rendelkező területeket fogja érinteni; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az európai erdők rezilienciáját, különösen strukturális, funkcionális és összetételbeli sokféleségük növelése révén; kitart amellett, hogy a szerkezetileg gazdag, elegyes erdők, amelyek széles ökológiai amplitúdót mutatnak, e tekintetben ellenállóbbak és jobban alkalmazkodnak; rámutat arra, hogy bizonyos körülmények között az ellenálló vegyes erdők természetes módon korlátozott számú fajt tartalmazhatnak; hangsúlyozza, hogy az

erdőterületek a hozzájuk tartozó, élő fákból és száradékból álló széntárolókkal együtt kulcsfontosságú tényezőt képeznek a globális felmelegedés korlátozása, az EU klímasemlegességi célkitűzéseikhez való hozzájárulás és a biológiai sokféleség növelése szempontjából; úgy véli, hogy a biológiai sokféleséggel rendelkező erdők támogatása a legjobb biztosíték az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése ellen;

6. kiemeli, hogy az elmúlt évek lassulása ellenére folyamatosan nő az erdők kiterjedése és mennyisége az EU-ban²⁶, ami ellentétben áll az erdőirtás globális tendenciájával²⁷; elismeri az erdőalapú értéklánc valamennyi szereplőjének erőfeszítéseit, amelyek hozzájárultak ehhez a fejlődéshez; aggodalmát fejezi ki az EU erdeire és élőhelyeire nehezedő növekvő nyomás miatt, amelyet az éghajlatváltozás hatása még tovább fokoz, és hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell védeni és növelni kell az erdők és az ökoszisztémák ellenálló képességét, többek között az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség növelését célzó intézkedések révén, és ahol lehetséges, csökkenteni kell a nyomást, figyelembe véve az erdők jellemzőit; aggodalommal veszi tudomásul, hogy az európai erdők invazív kártevőkkel és kórokozókkal szembeni sebezhetősége a jelek szerint megnőtt, és hogy a megbetegedések veszélyeztetik a megkötött szenet²⁸, a biológiai sokféleséget és a faminőséget;
7. szorgalmazza, hogy a tagállamok jogalkotásuk keretében a lehető legnagyobb mértékben védjék erdőiket a szennyezéstől és a károsodástól; rámutat különösen az ólomtartalmú lőszeres vagy peszticidek által okozott szennyeződéssel, a talaj nem megfelelő géphasználat miatti túlzott tömörítésével szembeni védelemre, valamint a fák vadak általi megrágása vagy a túl nagy számú, hasított körmű vad által okozott károk elleni védelemre;
8. kiemeli a tagállamok erdészeti ágazatainak sajátos és változatos jellemzőit, és hangsúlyozza, hogy az Unió erdeit a változatos természeti adottságok – például biogeográfia, méret, szerkezet és biológiai sokféleség –, valamint a tulajdonviszonyok, az irányítási formák, a kihívások és a lehetőségek jellemzik, és hogy a legtöbb erdőt az évszázados emberi közreműködés, beavatkozás és gazdálkodás alakította ki, így egyfajta kulturális örökséget képeznek; emlékeztet arra is, hogy az természetes és az öreg erdők olyan területek, amelyek természetes folyamatok révén, kevés emberi beavatkozás és kezelés mellett vagy anélkül alakultak ki; hangsúlyozza, hogy annak biztosítása érdekében, hogy a stratégia minden erdőtípusban és helyzetben végrehajtható legyen, egyes esetekben az erdőgazdálkodás és az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtása tekintetében kiigazított megközelítésekre van szükség;
9. elismeri, hogy az erdőgazdálkodás területspecifikus, és hogy az erdők különféle állapota és típusai miatt az eltérő ökológiai szükségleteken és az erdőterületek többféle jellemzőin alapuló, az erdészeti ágazatban dolgozók, tulajdonosok és más érintett szereplők jogait és érdekeit figyelembe vevő, eltérő gazdálkodási megközelítésekre lehet szükség;

²⁶ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_21/SR_Forestry_HU.pdf

²⁷ Forest Europe, „*State of Europe's Forests 2020*” [Az európai erdők helyzete 2020-ban].

²⁸ Science for Environment Policy, Európai Erdők a biológiai sokféleségért, az éghajlatváltozás mérsékléséért és az ahhoz való alkalmazkodásért), 25. sz. kiadvány, az UWE Bristol Tudományos Kommunikációs Osztálya, 2021, <https://ec.europa.eu/science-environment-policy>

10. kiemeli az erdőtulajdonosoknak és az erdőalapú értéklánc szereplőinek a fenntartható és klímasemleges gazdaság 2050-ig történő megvalósítására irányuló erőfeszítésekhez való eddigi hozzájárulását, valamint az erdőszet és a fenntartható erdőgazdálkodás terén a generációs és régről ránk maradt tudás és szakértelem értékét;
11. elismeri, hogy az erdők állapotának értékelése összetett feladat, valamint hogy az adatok egyenlőtlenül hozzáférhetőek, sokfélék és eltérő minőségűek, és ezért hangsúlyozza, hogy folyamatos politikai és tudományos párbeszédre és minden szinten fokozott finanszírozásra van szükség, kezdve a tagállamokkal, különösen az erdőgazdálkodókkal és -tulajdonosokkal folytatott konzultációkkal, az erdők állapotára vonatkozó adatgyűjtés javítása és adott esetben az adatok harmonizálása érdekében; hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a pénzügyi eszközöket és az emberi erőforrásokat is, különösen annak érdekében, hogy az erőforrás-hatékony erdőhasználatot és az erdőhasználat korlátait már korai szakaszban azonosítani lehessen;
12. hangsúlyozza, hogy bár a stratégia az EU-ban található erdőkre összpontosít, a stratégiának és végrehajtásának összhangban kell állnia a Forest Europe és a nemzetközi szervezetek, például a FAO által páneurópai szinten végzett munkával, és figyelembe kell vennie a szakértői csoportok véleményét és a tagállami szinten végzett munkát; hangsúlyozza, hogy a stratégiának és végrehajtásának el kell kerülnie a párhuzamos munkavégzést és az adminisztratív terhek növelését; úgy véli továbbá, hogy mivel az EU határozottan elkötelezett a biológiai sokféleség és a szélvelnyelők védelme, valamint az erőforrások fenntartható beszerzésének, termelésének és felhasználásának globális előmozdítása mellett – amint azt az erdőirtásmentes termékekről szóló rendeletre irányuló bizottsági javaslat is hangsúlyozza –, a stratégiát úgy kell végrehajtani, hogy az a legjobb gyakorlatok modelljeként szolgáljon, elismerve a kiindulási helyzetek sokféleségét, ugyanakkor más régiókban is hasonló megközelítések ösztönzésére szolgáljon;
13. hangsúlyozza, hogy a különböző célkitűzések megvalósítása érdekében a stratégia végrehajtásának regionális és helyi szinten egyaránt meg kell felelnie a célnak, figyelembe véve a stratégia által kiváltott társadalmi-gazdasági hatásokat, többek között azáltal, hogy a végrehajtást a helyi körülményekhez és tapasztalatokhoz, valamint a hagyományos ismeretekhez és felhasználásokhoz igazítják, figyelembe véve a jelenlegi tudományos ismereteket, és az érdekelt felek számára biztosítják a szükséges készségeket; megjegyzi, hogy a stratégiának a tulajdonjogok teljes körű elismerésén, a gazdaságilag, környezetvédelmi és szociális szempontból életképes erdőszeti ágazaton, valamint a „szennyező fizet” elvén, mint a különböző erdőszeti szolgáltatások nyújtásának és az ellenálló képesség javításának kulcsfontosságú elemein kell alapulnia;
14. kéri a Bizottságot, hogy végezze el a stratégia átfogó hatásvizsgálatát, hogy feltárják, hogy milyen következmények lépnek fel a piaci feltételekre, a vidéki térségekre és a különféle finanszírozási igényekre nézve, beleértve a kutatás és innováció finanszírozását, a készségek fejlesztését, az infrastruktúrát, az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését és az azokhoz való alkalmazkodást, valamint a biológiai sokféleség fokozását;

A kiegyensúlyozott multifunkcionalitás előmozdítása

15. elismeri az erdők és a teljes erdőalapú értéklánc kulcsfontosságú szerepét az éghajlat és a biológiai sokféleség védelmében, valamint az éghajlatváltozás mérséklésében, hogy legkésőbb 2050-ig hozzájáruljon a fenntartható és klímasemleges gazdaság megvalósításához; hangsúlyozza, hogy az erdők multifunkcionális szerepe számos ökoszisztéma-szolgáltatást és társadalmi-gazdasági funkciót foglal magában, például a biológiai sokféleség és a talaj megőrzését és javítását, az éghajlatváltozás mérséklését, a légkörből származó szén megkötését és tárolását, a talajromlás megelőzését, a megújuló és természet alapú nyersanyagok és gyógyászati, fogyasztható és gasztronómiai termékek biztosítását, valamint a nem nyersanyag-kitermelő gazdasági tevékenységeket, beleértve a fenntartható ökoturizmust, amelyek mind munkahelyeket és gazdasági növekedést eredményeznek a vidéki és városi területeken, ellensúlyozzák a vidéki területek elnéptelenedését, hozzájárulnak a tiszta víz és levegő biztosításához, a természeti veszélyekkel szembeni védelemhez, valamint rekreációs, egészségügyi, esztétikai és kulturális előnnyel járnak; hangsúlyozza, hogy a stratégia végrehajtásának biztosítása kell az összes szolgáltatás kiegyensúlyozott nyújtását, és fenn kell tartania és fokoznia kell a versenyképességet és az innovációt; hangsúlyozza, hogy a szolgáltatások sikeres nyújtásához fenntartható és aktív irányításra van szükség;
16. úgy véli, hogy az erdők több funkciója közötti egyensúlyozással, valamint az összes ökoszisztéma-szolgáltatás nyújtására irányuló célok és intézkedések meghatározásával kapcsolatos fő elvként tényeken alapuló információkra támaszkodva a szinergiák maximalizálására és a kompromisszumok minimalizálására kell törekedni;
17. hangsúlyozza, hogy az erdők a szénmegkötés, a szén-dioxid-tárolás, valamint a fosszilis tüzelőanyagok, fosszilis alapú termékek, anyagok, energiaforrások és más, nagy környezeti és karbonlábnyomú termékek fával és fatermékekkel való fenntartható helyettesítése révén; hangsúlyozza, hogy a fa az egyetlen jelentős, megújuló természeti erőforrás, amely képes egyes nagyon energiaigényes anyagok, például a cement és a műanyagok helyettesítésére, és amelyre a jövőben nagyobb igény lesz; megjegyzi, hogy a stratégia különös hangsúlyt fektet az építőiparban történő tárolásra, és úgy véli, hogy a stratégia végrehajtásának egyértelműen támogatnia kell a fa alapú helyettesítő anyagok különböző lehetőségeinek szélesebb körű alkalmazását, és az EU környezetvédelmi célkitűzéseivel, valamint a biogazdaság és az iparstratégia céljaival összhangban tudományosan megalapozott és megbízható életciklus-értékeléseken kell alapulnia annak érdekében, hogy az erdőalapú termékekben rejlő lehetőségeket teljes mértékben kiaknázzuk a körforgásos gazdaság megerősítése, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, valamint a fosszilis tüzelőanyagokon túli gazdaság elérése érdekében; hangsúlyozza a fosszilis alapú anyagok és fosszilis tüzelőanyagok helyettesítésére irányuló kutatás szerepét; hangsúlyozza, hogy általánosságban csökkenteni kell az EU fogyasztását, és üdvözlö a fával való építkezés éghajlati előnyeinek számszerűsítésére szolgáló módszertan kidolgozását;
18. hangsúlyozza, hogy nem szabad figyelmen kívül hagyni az egészséges és termékeny erdőtalaj nagy jelentőségét, mivel ez elengedhetetlen az élet fenntartásához, az erdők termelékenységének növeléséhez²⁹, a szén-dioxid-tároláshoz és a létfontosságú föld alatti gombahálózat védelméhez, amely lehetővé teszi a fák számára az erőforrások,

²⁹ A Bizottság 2021. november 17-i „A 2030-ig tartó időszakra vonatkozó európai talajstratégia – Az egészséges talajok előnyeinek kiaknázása az emberek, az élelmiszerek, a természet és az éghajlat szempontjából” című közleménye (COM(2021)0699).

például a tápanyagok és a víz megosztását, vagy a védekezéssel kapcsolatos jeleket, nagyobb ellenállást biztosítva a kártevőkkel és betegségekkel vagy akár a szárazsággal és a szélsőséges időjárási eseményekkel szemben^{30, 31, 32}, amelyek intenzitása, illetve gyakorisága az éghajlatváltozás miatt valószínűleg növekedni fog;

19. kiemeli, hogy ahhoz, hogy a faalapú termékek optimálisan hozzájáruljanak az éghajlatváltozás mérsékléséhez és a körforgásos gazdasághoz, a leghatékonyabb és legfenntarthatóbb módon kell felhasználni őket; úgy véli, hogy a fakitermelést fenntarthatósági korlátozásokkal kell szabályozni, és hogy a lépcsőzetes felhasználás elve³³ jó szabvány a hatékony felhasználásra, de csak akkor, ha nem statikus megközelítést alkalmaznak, ezért azt rendszeresen ki kell igazítani, hogy tükrözze az innovatív felhasználásokat, például az építőiparban, a textiliparban, a biokémiai és orvosi alkalmazásokban és az akkumulátorok anyagaiban; hangsúlyozza, hogy a faalapú erőforrásokat a lehető leghatékonyabban kell felhasználni, a gazdasági és operatív döntések során figyelembe kell venni a nemzeti sajátosságokat, és hangsúlyozza, hogy a jól működő, torzulástól mentes piac ösztönözheti a faalapú erőforrások hatékony és fenntartható felhasználását, a környezet védelmét biztosító megfelelő intézkedésekkel együtt;
20. hangsúlyozza a fa, a faalapú termékek és az erdészeti biomassza megbízható rendelkezésre állásának fontosságát az Unió fenntarthatósági céljainak, többek között a 2050-re kitűzött karbonsemlegességi cél és a zöld megállapodás zöld növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzésének elérése érdekében; megjegyzi, hogy a kereslet várhatóan továbbra is növekedni fog³⁴, valamint e kereslet kielégítése érdekében ösztönözni kell a helyben és fenntartható módon kitermelt fa felhasználását; úgy véli, hogy az Unió erdészeti ágazatának jelentős hányada biztosítja a leginkább fenntartható forrásból származó nyersanyagokat; felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a fosszilis tüzelőanyagok és a nem megújuló anyagok kibocsátásáthelyezési és helyettesítési hatásait, valamint az erdészeti ágazat és az erdőalapú iparágak versenyképességére gyakorolt hatásokat, és a stratégia keretében hozott intézkedések végrehajtását követően kövesse nyomon a fa rendelkezésre állására gyakorolt esetleges hatásokat;
21. rámutat arra, hogy a fa mint nyersanyag – különösen az energiaforrásként való

³⁰ Pickles, B. J. és Simard, S. W., 'Mycorrhizal Networks and Forest Resilience to Drought', *Mycorrhizal Mediation of Soil – Fertility, Structure, and Carbon Storage*, Elsevier, Amsterdam, 2017, 319–339. o.

³¹ Gorzelak és mtsai., „Inter-plant communication through mycorrhizal networks mediates complex adaptive behaviour in plant communities” (A növények közötti kommunikáció a mikorrhiza-hálózatokon keresztül közvetíti a növényi közösségek komplex alkalmazkodó viselkedését), *AoB Plants*, 2015.

³² Usman és mtsai., „Mycorrhizal Symbiosis for Better Adaptation of Trees to Abiotic Stress Caused by Climate Change in Temperate and Boreal Forests” (Mikorrhiza-szimbiózis a fák jobb alkalmazkodásáért az éghajlatváltozás okozta abiotikus stresszhez a mérsékelt égövi erdőkben és a tajgán), *Frontiers in Forests and Global Change*, 2021.

³³ Európai Bizottság, Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság, „Útmutató a biomassza lépcsőzetes hasznosításához a fás biomassza felhasználásának válogatott bevált gyakorlatait szemléltető példákkal”, Kiadóhivatal, 2019.

³⁴ Hetemäki, L., Palahí, M. és Nasi, R., *Seeing the wood in the forests. Knowledge to Action 1*, (Látni a fát az erdőben. Ismeretek az 1. fellépéshez), Európai Erdészeti Intézet, 2020; továbbá lásd: WWF Living Forests Report, 5. fejezet,

https://wwf.panda.org/discover/our_focus/forests_practice/forest_publications_news_and_reports/living_forests_report/

felhasználásra szánt fa – iránti növekvő kereslet komoly kihívást jelent a politikai válságok, például az ukrajnai háború összefüggésében, és a hazai erdőállományok folyamatos nyomon követését teszi szükségessé az esetleges hiányok felmérése érdekében; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az Ukrajna elleni orosz inváziót követő jogos szankciók fényében értékeljék az Oroszországból származó faanyagimporttól való függőséget, és szükség esetén dolgozzanak ki fenntartható stratégiákat a zavarok enyhítésére, amennyiben szükséges, miközben uniós szinten elkerülik az élelmiszertermelésre alkalmas mezőgazdasági területek átalakítását; kiemeli az EU ellátásbiztonságának és saját nyersanyagtermelésének alapvető fontosságát a zöld megállapodás célkitűzéseinek tágabb összefüggésében; hangsúlyozza, hogy bizonyos körülmények között az erdők elhanyagolása a foglalkoztatás csökkenéséhez vezethet a vidéki területeken, és a világ olyan részeiből származó erdészeti termékek behozatalától való fokozott függőséget idézhet elő, ahol az erdőgazdálkodás kevésbé fenntartható;

22. emlékeztet arra, hogy 2,1 millió ember dolgozik az erdőalapú ágazatban, míg a kibővített erdőalapú értéklánc 4 millió munkahelyet támogat a zöld gazdaságban, nem számítva a kiskereskedelmi tevékenységeket és a nem faipari tevékenységeket, például az erdőhöz kapcsolódó szabadidős tevékenységeket, az erdőkkel kapcsolatos tudományos munkát; megjegyzi, hogy az erdészeti ágazatban 2000 és 2015 között 33%-kal csökkent a foglalkoztatás, főként a gépesítés fokozódása miatt, miközben a fakitermelés is növekedett; kiemeli, hogy az erdők fontos szerepet játszanak a vidéki és hegyvidéki területeken a zöld munkahelyek létrehozásában; megjegyzi, hogy a fától eltérő erdészeti termékek, például a különböző természetalapú élelmiszerek, gyógyszerek és alapanyag-megoldások fontos bevételi forrást jelentenek – amelyek becsült értéke 2015-ben mintegy 4 milliárd EUR volt³⁵ –, és amelyek mély gyökerei a regionális hagyományokba nyúlnak vissza; felszólítja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék a természetközeli megközelítés gazdasági hatásait, beleértve a közvetlen és közvetett foglalkoztatást is;
23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy kövessék nyomon és értékeljék, milyen hatással van az erdők által betöltött funkciók egyensúlyának megváltozása az általános foglalkoztatási helyzetre a helyi faiparban, illetve annak jövedelmezőségére, különösen a vidéki és hegyvidéki területeken, valamint a ffeldolgozó iparágak downstream részeiben, és hangsúlyozza, hogy a gazdálkodási gyakorlatokat érintő változások mérlegelésekor az ágazatban fenn kell tartani vagy javítani kell a foglalkoztatás vonzerejét, valamint a munkahelyi biztonságot;
24. elismeri, hogy az újraerdősítés és az erdőtelepítés számos járulékos előnnyel jár, mint például a vízszűrés, a víz rendelkezésre állásának növekedése, az aszály mérséklődése, az árvízvédelem, az üledékképződés elkerülése, a vadon élő állatok élőhelyeinek létrehozása, a talaj állatvilágának növekedése, a talaj termékenységének növelése és a levegő szűrése; üdvözli az EU-ban 2030-ig legalább 3 milliárd további fa ültetésére vonatkozó újraerdősítési és erdőtelepítési ütemtervet; hangsúlyozza, hogy az ilyen kezdeményezéseket egyértelmű ökológiai elvekkel összhangban kell végrehajtani, és teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lenniük a biológiai sokféleségre vonatkozó, az erdei ökoszisztémák helyreállítását előnyben részesítő célkitűzéssel; emlékeztet arra,

³⁵ A Forest Europe térségben; lásd: Forest Europe, „*State of Europe's Forests 2020*” [Az európai erdők helyzete 2020-ban].

hogyan a fák ültetése a helyi érdekeltek támogatásától és a regionális tervezéstől függ; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a megfelelő fák telepítésére a talajdegradáció és az elsivatagosodás által érintett területeken, és ismételten hangsúlyozza a természetes és az öreg erdők védelmének fontosságát; rámutat, hogy az erdővel borított területek növelése hatékonyan hozzájárulhat az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez és a leromlott erdőrendszerek természetes regenerálódásához, ami közép- és hosszú távon gazdasági és társadalmi fejlődéssel és új munkahelyek teremtésével jár; felszólítja a Bizottságot, hogy az addicionalitás elveibe vonja be az új közös agrárpolitika (KAP) ökoszisztémái és a környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos és egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások, valamint a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében ültetett fákat, mivel mind az új KAP, mind a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz az EU 2030-ig tartó időszakokra szóló uniós biodiverzitási stratégiájának elfogadása után kerül végrehajtásra; hangsúlyozza, hogy mivel a föld véges erőforrás, a meglévő erdőkben, a marginális területeken és a városi területeken – különösen az új geopolitikai körülmények között – a fák telepítését előnyben kell részesíteni a termő mezőgazdasági területek, valamint a legelők és természetes gyepterületek átalakításával szemben, mivel ez nem vezet jelentős változáshoz a talaj szervesszén-tartalmában³⁶; megjegyzi, hogy ezen a területen lehetőség van a városi erdők kialakítására; emlékeztet azonban arra, hogy az újraerdősítés és az erdőtelepítés a biológiai sokféleség szempontjából kompromisszumokkal is járhat, például a nagy biodiverzitású gyepterületeken;

Védelem, helyreállítás, újraerdősítés és erdőtelepítés, valamint fenntartható gazdálkodás

25. hangsúlyozza az erdők sokrétű szerepét és az egészséges, ökológiailag ellenálló erdei ökoszisztémák fontosságát, amelyek számos szolgáltatást nyújtanak a társadalom számára, például a biológiai sokféleség megőrzését és a megújuló nyersanyagok biztosítását, hozzájárulva a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedés fellendítéséhez a vidéki területeken; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleséget fokozó politikák segíteni fognak; felszólítja a fenntartható erdőgazdálkodásra az éghajlat-politikai célok végrehajtása során, mivel ez kulcsfontosságú az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkentéséhez, és kitart amellett, hogy a biológiai sokféleség megőrzését, valamint az élőhelyek védelmét és megőrzését be kell építeni a fenntartható erdőgazdálkodásba;
26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU egyrészt előmozdítsa az erdei ökoszisztémák megőrzését, védelmét és helyreállítását, figyelembe véve a természet helyreállításáról szóló, készülő uniós jogszabályt, másrészt javítsa azok rezilienciáját, miközben támogatja egy gazdasági szempontból életképes, élénk erdészeti ágazat és helyi közösségek kialakítását; felszólítja egy, az európai erdők védelmére és helyreállítására vonatkozó hosszú távú elképzelés kidolgozására;
27. tudomásul veszi a Bizottság bejelentését a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó további mutatók és küszöbértékek kidolgozásáról, amelyek végrehajtása a tagállamok számára nemzeti és regionális szinten továbbra is önkéntes; úgy véli, hogy ezeknek a mutatóknak és küszöbértékeknek javítaniuk kell annak megértését, hogy egy erdőt az erdőállományok szintjén vagy legalább táji szinten fenntarthatóan kezelnek-e vagy sem, valamint annak meghatározását, hogy mely helyreállítási erőfeszítések voltak sikeresek;

³⁶ A Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó, 3 milliárd fa elültetésére irányuló kötelezettségvállalásról szóló, 2021. július 16-i szolgálati munkadokumentuma (SWD(2021)0651).

felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki tényeken alapuló mutatókat és küszöbértékeket, melyekkel kiegészíthető a fenntartható erdőgazdálkodási keret, különösen az ökoszisztémák egészségével, a biológiai sokféleséggel és az éghajlatváltozással kapcsolatos egyértelmű kritériumok kidolgozása érdekében, hogy azok olyan, hatékony eszközzé válhassanak, amellyel javítható az uniós erdők fenntarthatósága, és biztosítható, hogy az erdőgazdálkodás hozzájáruljon az éghajlattal és biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós célkitűzésekhez; úgy véli, hogy ezek a kiegészítő mutatók és küszöbértékek kulcsfontosságú eszközök a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az erdészeti ágazat alkalmazkodása szempontjából; kiemeli, hogy a páneurópai Forest Europe folyamat részeként elfogadták a fenntartható erdőgazdálkodás fogalom meghatározását, és azt a tagállamokban beépítették a nemzeti jogszabályokba és önkéntes rendszerekbe, például az erdészeti tanúsítványokba; ezért hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a koherenciát a Bizottság, valamint a Forest Europe és a FAO munkája között, el kell kerülni az erőfeszítések megkettőzését és az adminisztratív terhek aránytalan növekedését, valamint párbeszédet kell folytatni az illetékes nemzeti és regionális hatóságokkal, az állami és magánszektorbeli erdőgazdálkodókkal és erdőtulajdonosokkal, valamint más érdekelt felekkel annak biztosítása érdekében, hogy a mutatók és az értéktartományok helyi és regionális szinten is alkalmazhatók legyenek az adott biogeográfiai körülmények között; rámutat, hogy a Forest Europe megkezdte a fenntartható erdőgazdálkodás meghatározásának és eszközeinek felülvizsgálatára irányuló munkát; felhívja a tagállamokat, hogy folytassák a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos nemzeti stratégiák és jogszabályok megfelelő végrehajtására irányuló erőfeszítéseiket, és igazítsák azokat nemzeti, regionális és helyi körülményeikhez; felhívja a tagállamokat, hogy megfelelően ültessék át és hajtsák végre az erdőkre vonatkozó uniós jogszabályokat és kötelező érvényű célkitűzéseket, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv, többek között a Natura 2000 irányelv végrehajtását és érvényesítését;

28. 28. Kiemeli, hogy az éghajlatváltozás egyre inkább fokozza a kártevők, betegségek és paraziták, természeti katasztrófák, a megváltozott vízháztartás, a megnövekedett átlaghőmérséklet és más zavaró tényezők által az erdőkre gyakorolt nyomást, és hogy az erdők ökoszisztémáinak alkalmazkodó- és ellenálló képességének a fenntartható aktív gazdálkodás révén történő megerősítése sürgős feladat; tudomásul veszi e zavaroknak az erdészeti ágazat egészére gyakorolt gazdasági hatását; megjegyzi, hogy a fenntartható innovatív technológiák és gazdálkodási gyakorlatok nagyobb mértékű alkalmazása a helyreállítás, az erdőtelepítés és az újraerdősítés terén hozzájárulhat az ellenálló képesség megerősítéséhez és a biológiai sokféleség növeléséhez; kéri a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával és biodiverzitási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként alkalmazkodhatnak az erdők a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz; megjegyzi, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás mint dinamikus koncepció intézkedések és alkalmazkodást célzó gyakorlatok széles skálájából áll, amelyek közül sok kulcsszerepet játszhat az erdők éghajlatváltozás-mérséklési potenciáljában, valamint olyan intézkedéseket kínál többek között a jobban alkalmazkodó európai fajok és származási helyek bevezetésére, az erdők vízkörforgáshoz való hozzájárulásának erősítésére, a kártevők, kórokozók és invazív fajok visszaszorítását, az erdőtüzek megelőzését és a védelmi funkciók fenntartását célzó fakivágásokra, miközben alátámasztja az erdők többfunkciós szerepét; kiemeli,

hogya a nagyobb, reziliens és változatos erdőterületek növekedéséhez a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésre is szükség van; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a magoncok alkotta nemzeti géntárolókat annak érdekében, hogy elegendő számú őshonos fafaj álljon rendelkezésre a helyi és regionális újraerdősítési és erdőtelepítési kezdeményezésekhez; rámutat arra, hogy a természetes regeneráció fontos szerepet játszik az erdők jövője szempontjából, mivel elősegítheti a zavartalan gyökérfejlődést, a fák jobb életképességét és stabilitását, valamint az alacsonyabb telepítési költségeket, ugyanakkor megjegyzi, hogy a természetes regeneráció az erdők sajátos adottságai miatt nem mindig lehetséges; hangsúlyozza, hogy az EU változatos erdei és éghajlati viszonyai differenciált fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatokat tesznek szükségessé, amelyeket erős, közös alapokon nyugvó munkával nemzeti, regionális és helyi szinten kell továbbfejleszteni;

29. mély aggodalommal veszi tudomásul, hogy a nagy kiterjedésű és intenzívebb erdőtüzek egyre nagyobb kihívást jelentenek az Európai Unió egész területén, és különösen, hogy 2021-ben példátlan erdőtüzek pusztítottak az EU-ban, mivel mintegy fél millió hektár vált a tűz martalékává, különösen Európa azon régióiban, ahol legnagyobb az átlaghőmérséklet-emelkedés, például a Földközi-tenger térségében; hangsúlyozza, hogy világszerte növekszik a nagy kiterjedésű tüzek intenzitása és gyakorisága; emlékeztet arra, hogy a sokszínű erdőkkel rendelkező, változatos táj nagyobb védőbástyát vagy természetes gátat jelent a nagy kiterjedésű és ellenőrizhetetlen erdőtüzekkel szemben; hangsúlyozza, hogy a változatos erdők helyreállítása elősegítené a tüzek megelőzését és megfékezését; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás erdőkre gyakorolt hatásainak kezelése érdekében több erőforrásra és az erdőtüzek tudományos alapú kezelésére és kapacitásépítési támogatásra van szükség tanácsadói szolgáltatások révén; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy jobban mozdítsák elő és használják ki az integrált tűzvédelmi koncepciót, és megjegyzi, hogy ehhez a tagállamokban jobb szabályozási kapacitásra, a közszolgáltatások megerősítésére, valamint célzott támogatásra és fokozott együttműködésre lehet szükség a katasztrófamegelőzés, felkészültség és reakálás terén; hangsúlyozza az uniós polgári védelmi mechanizmus továbbfejlesztésének és teljes körű alkalmazásának fontosságát az erdőtüzekkel és más természeti katasztrófákkal kapcsolatban; felhívja a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként lehet az erdőket felkészíteni a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra; felkéri a Bizottságot, hogy a megelőző intézkedések támogatása érdekében a továbbfejlesztett Kopernikusz-termékek, a mesterséges intelligencia és más távérzékelési adatok alapján készítsen az erdőtüzekkel kapcsolatos kockázatértékeléseket és térképeket;
30. hangsúlyozza, hogy a védelem különböző szintjei a fenntartható erdőgazdálkodás eszköztárának részét képezik; hangsúlyozza, hogy sok esetben még az erdővédelemhez is szükség van a beavatkozás bizonyos formáira, például a természeti veszélyek vagy az alkalmazkodási szükségletek kezelésére; megjegyzi, hogy a többféle életkorú és többféle fajú fákból álló, folyamatos borítású erdők – többek között a fenntartható erdőgazdálkodás részeként – ellenállóbbak az éghajlati hatásokkal, például az erdőtüzekkel, az aszályal és az évszakoktól független időjárási eseményekkel szemben, és így a jövő szempontjából fontos befektetést jelentenek; ragaszkodik ahhoz, hogy uniós forrásokból ne támogassák a monokultúrákat, amelyek kevésbé állnak ellen a károsítóknak és a betegségeknek, valamint az aszálynak, a szélnek, a viharoknak és a

tűzvesznek;

31. elismeri, hogy nem minden gazdálkodási gyakorlat járul hozzá az erdőkben a szénmegkötéshez, de hangsúlyozza, hogy a gyakorlatok és a gyakorlati szakemberek képesek alkalmazkodni és korszerűsíteni annak érdekében, hogy a kompromisszumok között a lehető legjobb egyensúlyt megteremtsék, optimalizálják a többféle célkitűzés teljesítésére irányuló megközelítésüket, és szinergiákat teremtsenek az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló célokkal és az erdők számos egyéb funkciójával; ezzel összefüggésben kiemeli, hogy a fa iránti kereslet és az erdők szénelnyelőként és a növény- és állatvilág számára élőhelyként szolgáló működésével kapcsolatos elvárások között kompromisszumokat és szinergiákat kell figyelembe venni; e tekintetben felhívja a Bizottságot és szolgálatait, hogy a szubszidiaritás elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett munkájuk során stratégiai szemléletet alkalmazzanak az erdészeti vonatkozású munkák koherenciájának biztosítása és az erdőkkel való fenntartható gazdálkodás fokozása érdekében; kiemeli, hogy bizonyos gazdálkodási gyakorlatok, különösen az önkéntes területpihentetés, hozzájárulhatnak az erdők helyreállításához, és pozitív hatással lehetnek a szénmegkötésre, a biológiai sokféleségre és az ökológiai állapotra; megjegyzi, hogy az erdők biológiai sokfélesége és szénmegkötési és -tárolási kapacitása nagyon eltérő lehet a gazdálkodástól, az alkalmazott gépektől, a vágás intenzitásától és gyakoriságától, a talaj állapotától, az élősködők és a betegségek intenzitásától, az erdőállomány korától stb. függően; rámutat arra, hogy egyes erdők több szén-dioxidot bocsátanak ki, mint amennyit elnyelnek; megjegyzi, hogy az erdőket nem szabad kizárólag szénelnyelőknek tekinteni, és megoldást kell találni a más ágazatokból származó kibocsátás csökkentésének hiányára;
32. üdvözli a Bizottság és a tagállamok folyamatban lévő együttműködését az erdőkkel és a természettel foglalkozó munkacsoport által az önkéntes természetközeli erdőgazdálkodásra vonatkozó iránymutatásokkal kapcsolatban; úgy véli, hogy a hozzáadott érték biztosítása érdekében az e koncepcióra vonatkozó iránymutatásoknak teljes mértékben tiszteletben kell tartaniuk a szubszidiaritás elvét, és az eredményorientált, tudományosan bizonyítottan fenntartható eszközök és erdőgazdálkodási gyakorlatok széles körét kell magukban foglalniuk, különösen a helyi és regionális szintű igények figyelembevételével, hogy az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók számára eszközöket és megfelelő pénzügyi ösztönzőket biztosítsanak a kapcsolatok és az együttműködés javításához a biológiai sokféleség védelmének a jobb gazdálkodási gyakorlatokba való fokozottabb integrálása terén, amelyek egyúttal más ökoszisztéma-szolgáltatások és -termékek nyújtására irányulnak, ahogy azt az Integrate hálózat is bizonyította; kiemeli, hogy az erdők nagyon eltérő jellemzőkkel bírnak az Unión belül, és ezért nagy szükség van közös alapokon nyugvó, különböző szakpolitikai és gazdálkodási megközelítésekre;
33. kiemeli a gazdag biológiai sokféleséget magukban foglaló és a biológiai sokféleség magas szintjének fenntartásához elengedhetetlen mikroélőhelyek nagy választékát biztosító természetes és öreg erdők fontosságát, valamint a biológiai sokféleség védelme, a szénmegkötés és -tárolás, valamint az édesvízellátás terén betöltött kulcsfontosságú szerepüket; ismételten felhív minden megmaradt őshonos és természetes erdő szigorú védelmére a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiával összhangban; ragaszkodik ahhoz, hogy a természetes és őshonos erdőkkel szomszédos pufferezónákat is védeni kell az őshonos erdők jellemzőinek kialakulása

érdekében; hangsúlyozza, hogy a megfelelő védelem pufferzónákra való kiterjesztése javítani fogja a nagy ökológiai értékű élőhelyek összekapcsoltságát, ami jelentősen hozzájárul a megőrzéshez és enyhíti a széttagoltság negatív hatásait; elismeri, hogy szinte az összes természetes erdő eltűnt, és aggodalmának ad hangot az EU egyes tagállamaiban folyó illegális fakitermelés miatt; tudomásul veszi a természetes és az öreg erdők nemzetközi szinten megállapított különböző fogalom meghatározásait, és hangsúlyozza, hogy a további kijelölési erőfeszítések előtt a tagállamoknak, az erdőtulajdonosoknak és -gazdálkodóknak, valamint más érdekelt feleknek közösen kell megállapodniuk a természetes és öreg erdők fogalmának a meglévő definíciókra épülő meghatározásáról; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiában jelzettel szemben 2021-ben nem fogadta el az őshonos és a természetes erdők meghatározásáról szóló iránymutatásokat, azonban üdvözlözi az erdőkkel és a természettel foglalkozó munkacsoport e fogalom meghatározásokkal kapcsolatos folyamatban lévő munkáját; hangsúlyozza, hogy sokféle és átfogó jellemzőt kell figyelembe venni, rugalmasságot kell biztosítani a biogeográfiai régiók és erdőtípusok sajátos feltételeinek figyelembevételére érdekében, és megfelelően különbséget kell tenni az öreg erdők és a hosszú rotációs idejű öregebb erdőállományok között; hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell állapodni ezekről a fogalom meghatározásokról, azoknak ökológiai alapelveken kell alapulniuk, és figyelembe kell venniük az európai erdők, tulajdonosok, gazdálkodási hagyományok, természeti típusok és a változó éghajlati övezetek sokféleségét, valamint el kell kerülniük a szomszédos erdőkre és erdős területekre vonatkozó aránytalan gazdálkodási követelményeket, és lehetővé kell tenniük az olyan kérdésekkel kapcsolatos gazdálkodási intézkedéseket, mint a katasztrófa megelőzés; rámutat, hogy a pénzügyi ösztönzők fontos szerepet játszanak a pihentetett területeken található egyes öreg erdők önkéntes fejlesztésében a jövőben; kiemeli, hogy a természetes és öreg erdők eloszlása egyenlőtlen az EU-ban, és 90%-uk mindössze négy tagállamban található³⁷;

34. üdvözlözi, hogy az új védett területekre vonatkozó bizottsági iránymutatás elismeri bizonyos folyamatban lévő tevékenységek szükségességét, például a patás állatok állományának vadászattal történő kezelését az erdei élőhelytípusok széles körének védelme érdekében;
35. emlékeztet a természetes és öreg erdők feltérképezésében mutatkozó jelentős hiányosságokra, és hangsúlyozza, hogy sürgősen ki kell egészíteni a keretet az átfogó és harmonizált, egyértelmű működési kritériumokon és fogalom meghatározásokon alapuló feltérképezés biztosítása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy ismerje el az egyes tagállamokban ezen erdők azonosítása, feltérképezése és értékelése érdekében eddig végzett munkát, és ösztönözze a legjobb gyakorlatok cseréjét és a tudásmegosztást; ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy harmonizálják a meglévő adatokat, pótolják a természetes és az idős erdők helymeghatározására vonatkozó hiányosságokat, és hozzanak létre egy adatbázist az összes olyan potenciális helyszínről, amely megfelel a természetes és az idős erdők kritériumainak; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre átlátható és könnyen hozzáférhető adatbázist minden olyan potenciális helyszínről, amely megfelel a

³⁷ Közös Kutatóközpont, *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe* (Az európai természetes és öreg erdők feltérképezése és értékelése), 2021.

természetes és az idős erdőként való besorolás kritériumainak;

36. tudomásul veszi a Bizottságnak a biológia sokféleséget támogató, erdőtelepítésre és újraerdősítésre vonatkozó iránymutatások kidolgozásával kapcsolatban végzett munkáját; hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani azokra a tagállamokra, amelyek erdőtakarója csekély, és – amennyiben a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célok szempontjából nem hátrányos – a városi és városkörnyéki területek közelében található marginális és egyéb, élelmiszertermelésre nem alkalmas földterületekre és a hegyvidéki területekre, valamint az ellenálló, vegyes és egészséges erdők kialakításának támogatására; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleséget szem előtt tartó erdősítésre vonatkozó meghatározásoknak és iránymutatásoknak tudományos alapokon kell nyugodniuk, figyelembe kell venniük az európai erdők sokféleségét, a tulajdonviszonyokat, a gazdálkodási hagyományokat és a természettípusokat, valamint az eltolódó éghajlati öveket, és a fogalmakat a tagállamokkal és az érintett érdekeltekkel szoros együttműködésben kell meghatározni; kitarthat továbbá amellet, hogy a lecsapolatlan vizes élőhelyeket vagy tőzeglápokat nem szabad erdőtelepítés céljából lecsapolni, és a hagyományosan lecsapolt földterületek esetében nem szabad további vagy kiegészítő vízelvezetést engedélyezni; rámutat továbbá, hogy különös gondot kell fordítani a hegyvidéki területeken található erdők eróziójának elkerülésére;

Annak lehetővé tétele, hogy az erdők és az erdőgazdálkodók többféle célt teljesíthessenek

37. megjegyzi, hogy a KAP és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) az erdészeti intézkedések támogatásának fő forrásai, amelyek az erdészet teljes uniós finanszírozásának 90%-át teszik ki; kiemeli, hogy az erdészeti intézkedések 2017-es bizottsági értékelése szerint az erdőkre irányuló vidékfejlesztési támogatás hatása általában pozitív volt, és jelentős gazdasági, környezeti és társadalmi haszonnal járhatott³⁸; megjegyzi továbbá, hogy 2014 és 2020 között a tagállamok a rendelkezésre álló forrásoknak csupán 49%-át költötték el, és hogy a Bizottság az alacsony felhasználás okaként az adminisztratív terheket, a támogatások nem megfelelő vonzerejét és a tanácsadási szolgáltatások hiányát jelölte meg, és hogy ezt figyelembe kell venni az új KAP-ra vonatkozó új stratégiai tervek kiigazításakor; felszólítja a tagállamokat, hogy az EMVA erdészeti intézkedésekre történő felhasználásának hatékonyabbá tétele érdekében szüntessék meg az adminisztratív terheket; üdvözli a Bizottság rendelkezésre álló források felhasználásának növelésére irányuló célkitűzését, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a finanszírozás és a szubvenciók ne támogassanak olyan műveleteket, amelyek aláássák a különböző ökoszisztéma-szolgáltatások kiegyensúlyozott biztosítását; hangsúlyozza, hogy konkrét és kellően vonzó intézkedéseket kell beépíteni a KAP stratégiai terveibe a fenntartható erdőgazdálkodást és az erdők multifunkcionális szerepét erősítő beavatkozások és intézkedések alkalmazásához az EU-ban, valamint annak biztosításához, hogy különösen az erdei ökoszisztémákkal kapcsolatos kezdeményezések kapjanak támogatást az erdők biológiai sokfélesége csökkenésének megállítása, a megfelelő őshonos fafajok telepítésének előmozdítása, amennyiben azok az adott környezethez illeszkednek, az erdőgazdálkodás javítása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a

³⁸ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Forests,_forestry_and_logging#Employment_and_apparent_labour_productivity_in_forestry_and_logging

forrásokot a vonatkozó szakpolitikai célokkal összhangban használják fel; sajnálja, hogy a Bizottság nem követi nyomon az egyéb vidékfejlesztési intézkedések keretében eszközölt erdészeti kiadásokat; hangsúlyozza, hogy az önkéntes természetvédelmi intézkedések támogatása összhangban van a tulajdonjoggal és a szubszidiaritás elvével;

38. felhívja a Bizottságot, hogy találjon új módszereket a különböző alapok ötvözésének vonzóbbá és könnyebben végrehajthatóvá tételére, tükrözve és kihasználva az erdők és az erdei ökoszisztéma-szolgáltatások multifunkcionális jellegét, és hogy jobban mozdítsa elő az egyéb uniós finanszírozási forrásokat, például a LIFE programot, a Horizont Európa programot, az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, a Kohéziós Alapot és az Európai Beruházási Bank Természetitőke-finanszírozási Eszközét; felszólítja a Bizottságot, hogy értékelje az uniós költségvetés és az Európai Helyreállítási Eszköz különböző finanszírozási eszközeinek – köztük a nemzeti KAP-stratégiai terveknek – az uniós erdészeti stratégiában és az uniós biodiverzitási stratégiában meghatározott kötelezettségvállalásokkal és célokkal való összhangját; felhívja a Bizottságot, hogy az erdő-környezetvédelmi és éghajlattal kapcsolatos szolgáltatásokra és erdővédelemre nyújtott támogatások keretében tekintse támogathatónak az erdők védelmére és szigorú védelmére vonatkozó, a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiából és a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiából eredő kötelezettségvállalásokat is; felhívja a Bizottságot, hogy hosszabbítsa meg ezeket a kötelezettségvállalásokat hét évnél hosszabb időtartamra, különösen a szigorúan védett erdőterületek esetében;
39. rámutat arra, hogy az erdészeti ágazat elsősorban – és még inkább, mint a mezőgazdasági ágazat – olyan piaci alapú ágazatként működik, amely nem függ a támogatásoktól, ugyanakkor megjegyzi, hogy a KAP finanszírozásának továbbra is elsősorban az élelmiszer-termelésre és az élelmezésbiztonság biztosítására kell irányulnia az Unióban; hangsúlyozza, hogy az egyéb ökoszisztéma-szolgáltatásokra helyezett nagyobb hangsúly nem vezethet a támogatásoktól való aránytalan függőséghez, és támogatja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folytassák az ökoszisztéma-szolgáltatásokért, például a szénmegkötésért járó önkéntes, piaci alapú kifizetési rendszerek fejlesztését, valamint a biológiai sokféleség, a talajvédelem, a vízgazdálkodás, az adatgyűjtés és a nyomon követés előmozdítását; hangsúlyozza az addicionalitás elve alkalmazásának és a programok olyan módon történő kialakításának fontosságát, amely teljes mértékben elismeri az élenjárók és más résztvevők munkáját, ugyanakkor az erdőtulajdonosok széles körét motiválja; hangsúlyozza továbbá, hogy a programok egyedi követelményeinek figyelembe kell venniük az erdők sokféleségét, valamint a különböző kihívásokat és lehetőségeket; megjegyzi, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatásokra vonatkozó megbízható adatok rendelkezésre állása alapvető fontosságú minden kifizetési rendszer számára; üdvözli a karbonszén-dioxidról szóló bizottsági közleményt³⁹, amelynek célja, hogy az állami és magánforrásokból származó új üzleti modelleket ösztönözzön azáltal, hogy jutalmazza az élő biomasszában és a talajban a szénmegkötés növelésére összpontosító, az ökológiai elvekkel összhangban lévő gazdálkodási gyakorlatokat; hangsúlyozza, hogy szilárd tudományos módszertanon alapuló kezdeményezésekre van szükség a szén-dioxid-gazdálkodás terén, beleértve a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégiával összhangban lévő, beavatkozástól mentes megközelítések lehetőségét; e kezdeményezés fényében kiemeli, hogy az aktív

³⁹ A Bizottság fenntartható szénkörforgásokról szóló, 2021. december 15-i közleménye (COM(2021)0800);

fenntartható erdőgazdálkodás hozzájárulhat mind a szénkészletek növeléséhez, mind az erdők növekedéséhez; hangsúlyozza, hogy az erdőgazdálkodással történő szén-dioxid-eltávolításnak olyan ösztönzőkre kell összpontosítania, amelyek arra készítik az erdőtulajdonosokat és -gazdálkodókat, hogy szükség esetén az aktív, fenntartható erdőgazdálkodásba és -védelembe fektessenek be, elősegítve a megújulást és a növekedés fokozását; üdvözli a Bizottság azon tervét, hogy 2022 végéig javaslatot tesz egy kötelező erejű uniós szabályozási keretre a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására vonatkozóan a szén-dioxid-eltávolítási erőfeszítések pontos számszerűsítése, jelentése és tanúsítása, valamint a megtévesztés és a zöldrefestés kockázatának elkerülése érdekében;

40. elismeri, hogy a meglévő piaci alapú tanúsítási rendszerek jelentős szerepet játszanak és hozzájárulnak a fenntartható erdőgazdálkodás további elterjedéséhez; megjegyzi, hogy e rendszerek többsége Európa-szerte hiteles és hatékony eszköznnek bizonyult a fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatok előmozdításában; üdvözli az uniós intézmények folyamatos ellenőrzését, amely segíti a folyamatos javulást; üdvözli a Bizottságnak egy önkéntes, „természetközeli” tanúsítási rendszer kidolgozására vonatkozó bejelentését; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ezek a kezdeményezések javítsák az erdei ökoszisztémákat, védjék meg a biológiai sokféleséget, és biztosítsák a természetbarát erdőgazdálkodás gyakorlataiból származó hozzáadott értéket; ösztönzi a Bizottságot, hogy működjön együtt a meglévő és bevált tanúsítási rendszerekkel, és tanuljon azokból, és támogassa a meglévő rendszerek javítására irányuló erőfeszítéseket, többek között a fogyasztók számára biztosítandó átláthatóság tekintetében és figyelembe véve a fogyasztói keresletet; úgy véli, hogy a hozzáadott érték megteremtése érdekében az önkéntes „természetközeli” tanúsításnak egyértelmű, kötelező kereten kell alapulnia, és elegendő felárat kell biztosítania az erdőtulajdonosok számára az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtásáért, például egy olyan uniós minőségi védjegy létrehozásával, amely a természetközeli erdőgazdálkodásra vonatkozó, helyileg kiigazított iránymutatásokat tartalmaz a biológiai sokféleséget leginkább tiszteletben tartó gazdálkodási gyakorlatok előmozdítása érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy a „természetközeli” fogalmának meghatározásával kapcsolatos munka lezárását követően értékelje egy ilyen tanúsítási rendszer hozzáadott értékét és az erdőtulajdonosok számára ebből eredő költségeket; megjegyzi, hogy az önkéntes tanúsítás csak egy az EU-ban a fenntarthatóbb erdőgazdálkodás kialakításához szükséges lépések közül;
41. üdvözli a Natura 2000 logó engedélyezéséről szóló 2021. június 4-i bizottsági határozatot⁴⁰; megjegyzi, hogy a Natura 2000 címkézési rendszernek elő kell mozdítania a legsérülékenyebb élőhelytípusok és fajok szárazföldi védelmére vonatkozó legszigorúbb uniós ökológiai előírásokat; emlékeztet arra, hogy a Natura 2000 az EU szárazföldi területének körülbelül 18%-át fedi le; kiemeli, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ne kerüljön sor olyan tevékenységekre, amelyek károsítják vagy bolygatják a Natura 2000 területként kijelölt élőhelyeket; az uniós erdőstratégia keretében ambiciózus célkitűzéseket szorgalmaz a kijelölt területek ökológiai értékeinek megőrzése és helyreállítása érdekében, figyelembe véve a terület társadalmi, kulturális, valamint regionális és helyi sajátosságait; megjegyzi, hogy a Natura 2000 területek megőrzésére irányuló erőfeszítéseknek teljes mértékben összhangban kell lenniük az

⁴⁰ HL C 229., 2021.6.15., 6. o.

élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelvvel és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával; megjegyzi, hogy a Natura 2000 területek értékes ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak a lakosság számára; kiemeli, hogy az árukon vagy szolgáltatásokon elhelyezett Natura 2000 logónak azt kell jelentenie, hogy ezek az áruk és szolgáltatások hozzájárulnak a származási helyük szerinti Natura 2000 terület megőrzési célkitűzéseikhez;

42. üdvözli az uniós ökocímkével kapcsolatos, 2020–2024 közötti időszakra szóló stratégiai munkatervet, amelyet a Bizottság tett közzé; emlékeztet arra, hogy az uniós ökocímke a környezetvédelmi kiválóság önkéntes címkéje; megjegyzi, hogy az ökocímkerendszer előmozdítja az EU körforgásos gazdaságát, és hozzájárul a fenntartható fogyasztási és termelési gyakorlatokhoz; szorgalmazza a szigorú előírások és a nyomon követés alkalmazását, valamint az ökocímke fokozott használatának előmozdítását az uniós erdészeti ágazatban; hangsúlyozza, hogy a fatermékekre vonatkozó ökocímke alkalmazási körét bővíteni kell úgy, hogy azon szerepeljen a termékek fenntarthatósági szintje; felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a termelőket a Natura 2000 címke használatának növelésére a fától eltérő erdészeti termékek esetében;
43. kiemeli, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések teljesítése és az erdőkben teljes rejlő potenciál kiaknázása érdekében az éghajlatváltozással és a körforgásos gazdasággal kapcsolatos uniós célokhoz való hozzájárulás érdekében további kutatásra, fejlesztésre és innovációra van szükség, és ezeket ösztönözni kell a fenntartható erdőgazdálkodás, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a fosszilis alapú termékek és más, nagy szénlábnyommal rendelkező termékek bioalapú alternatívái terén; ösztönzi a fával kapcsolatos fenntartható innováció további támogatását, például a faalapú textíliákét, amelyek nagy potenciállal rendelkeznek a szintetikus textilszálak és a pamut helyettesítésére, valamint más, faalapú anyagokét, amelyek pozitív környezeti és éghajlati életciklus-értékelést kaptak; hangsúlyozza, hogy az ilyen bioalapú alternatíváknak a versenyképesség érdekében a termékeket megfizethető áron kell kínálniuk a fogyasztóknak; megjegyzi, hogy a fejlesztési ciklusok az ágazatban 10 évig vagy tovább is eltarthatnak, és hangsúlyozza, hogy a kiszámítható és stabil szabályozási környezet a beruházások vonzásának előfeltétele; kiemeli, hogy az ágazatban számos innováció magas hozzáadott értékkel bír és magas színvonalú munkahelyeket biztosít a vidéki területeken, valamint az erdészeti ágazat értékláncában és a kapcsolódó bioalapú iparágakban, és hangsúlyozza a kis- és középvállalkozások szerepét ebben az összefüggésben;
44. úgy véli, hogy a környezeti, szociális, társadalmi és gazdasági erdészeti szolgáltatások összehangolt nyújtásának javítása érdekében jobban össze kell hangolni a vonatkozó uniós keretprogramokat, köztük a Horizont Európa programot, a LIFE programot, az európai mezőgazdasági innovációs partnerséget (EIP-AGRI), a LEADER programot és az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet; üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy az erdészeti kutatási és innovációs partnerségre vonatkozó javaslattal erősítse meg az uniós együttműködést, és felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó, az erdőkre összpontosító programokat, amelyek az erdészeti ágazat értékláncának különböző funkcióit és részeit bevonják, valamint a legfontosabb kihívásokra adott megoldások tesztelésére és demonstrálására szolgáló élő laboratóriumokat foglalnak magukban, a meglévő és bevált platformokra, például az Integrate hálózatra, az erdészeti technológiai platformra és az Európai Erdészeti

Intézetre építve, valamint páneurópai és nemzetközi partnerek bevonásával;

45. emlékeztet arra, hogy az EU erdeinek 60%-a magántulajdonban van, és az erdőtulajdonosok jelentős része kisbirtokos; hangsúlyozza, hogy a stratégia céljainak elérése érdekében a stratégia végrehajtásánál arra kell összpontosítani, hogy lehetővé váljon az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók valamennyi típusa, különösen a kistermelők számára, hogy betöltsék az erdők számos funkcióját; elismeri, hogy az erdőtulajdonosoknak és -gazdálkodóknak nagyfokú rugalmasságra van szükségük erdőgazdálkodási gyakorlatukban, amely erős közös alapokon nyugszik, hogy az összes szükséges ökoszisztéma-szolgáltatást biztosítani tudják, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy a támogatási programok, az önkéntes, az ökoszisztéma-szolgáltatásokért fizetett rendszerek és a kutatás finanszírozása vonzó, érthető és könnyen hozzáférhető legyen a kistermelők számára;
46. hangsúlyozza, hogy a tanácsadási szolgáltatások elérhetősége a fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatok elterjedésének fontos mozgatórugója; arra ösztönzi a tagállamokat, hogy biztosítsák a tanácsadói szolgáltatások elérhetőségét, különös figyelmet fordítva a kisbirtokosokra;
47. megjegyzi, hogy az EU erdőinek mintegy 40%-a a települések és regionális vagy nemzeti önkormányzatok tulajdonában van, míg egyes tagállamokban az erdők állami tulajdonban vannak, és ez az arány Délkelet-Európában átlagosan eléri a 90%-ot; hangsúlyozza, hogy az állami erdők kulcsszerepet játszhatnak az erdei ökoszisztémák megőrzésében, a biológiai sokféleség védelmének biztosításában, az éghajlatváltozás mérséklésében, a vidékfejlesztés előmozdításában, valamint a fával és a nem faalapú árukkal való ellátásban és szolgáltatások biztosításában, és hogy az állami erdészeti szervek fontos szerepet játszhatnak abban, hogy a magán-erdőtulajdonosok számára a természetközeli erdőgazdálkodás és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás terén szükséges szakértelmet biztosítsák; kéri, hogy szükség esetén növeljék az állami erdészeti szervek emberi és pénzügyi erőforrásait; ezzel összefüggésben felhívja a tagállamokat, hogy mutassanak példát a közjó érdekében a fenntartható erdőgazdálkodásra állami tulajdonban lévő erdeikben, különös tekintettel a környezeti, gazdasági és társadalmi szempontokra;
48. üdvözlöi a „Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára – Az erősebb, összekapcsolt, reziliens és virágzó vidéki területek 2040-ig történő megvalósítása felé” című bizottsági közleményt, és annak elismerését, hogy az erdők és a fenntartható erdőgazdálkodás fontos szerepet játszanak a vidéki térségekben a tisztességes munka és megélhetés megőrzésében; hangsúlyozza az erdészeti ágazat és a faalapú iparágak fontosságát, mivel munkahelyeket biztosítanak a vidéki közösségekben, valamint a downstream felhasználáson keresztül a városi térségekben; rámutat a nem fával kapcsolatos, erdőalapú gazdasági tevékenységek fokozásának fontosságára a helyi gazdaságok és a munkahelyteremtés diverzifikálása, valamint a vidéki és távoli területek elnéptelenedési tendenciáinak megfordítása érdekében; mély aggodalommal veszi tudomásul a foglalkoztatás folyamatos csökkenését az erdészeti és fakitermelési ágazatban, amely az Eurostat szerint 2000 és 2019 között 7%-kal csökkent⁴¹, valamint

⁴¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Forests,_forestry_and_logging#Employment_and_apparent_labour_productivity_in_forestry_and_logging

az ágazatban bekövetkező balesetek magas számát⁴²; felszólítja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a változó gazdálkodási gyakorlatok fényében kövessék nyomon a stratégia keretében hozott intézkedések foglalkoztatásra és munkabiztonságra gyakorolt hatását, figyelembe véve, hogy a tárgyalt lehetőségek gyakran együtt járnak a magasabb (fizikai) munkaintenzitással, ami szintén különböző kockázatokkal jár a munkavállalók számára, és magas színvonalú szakképzést, valamint a továbbképzés és átképzés lehetőségeit igényli; kiemeli az ilyen típusú foglalkoztatás vonzóbbá tételének fontosságát, valamint a fenntarthatóbb erdőgazdálkodásban rejlő lehetőségeket; hangsúlyozza, hogy e tekintetben szükség van a munkabiztonság növelésére és a munkavállalók megfelelő képzését célzó intézkedésekre, valamint az erdészeti berendezések és eszközök korszerűsítésének támogatására; felhívja a tagállamokat, hogy értékeljék tanácsadói szolgálataikat e tekintetben, és szükség esetén erősítsék meg azokat, és részesítsék előnyben a faiparhoz és a környezetbarát építéshez kapcsolódó szakmák magas szintű szakképzésének fenntartását; ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy az erdészeti gépek gyártóival egyeztetve kezdeményezze az erdészeti gépek környezetvédelmi tervezésének javítását, ami lehetővé teszi a munkavállalók biztonságának nagyobb fokú védelmét, valamint, hogy az erdők talajára és az erdei vizekre gyakorolt hatás minimális legyen;

49. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fiatalokat és a női vállalkozókat vonzzák az ágazatba, különösen az erdőalapú tevékenységek digitális és zöld átállásával összefüggésben; rámutat azonban, hogy az erdészeti ágazatban a rossz munkakörülmények Európa egyes részein jelenleg nem teszik vonzóvá a pályaválasztást; hangsúlyozza, hogy beruházásokra van szükség az ágazatban és az értéklánc egészében, valamint kedvező környezetet kell teremteni a vidéki területeken, ideértve a digitális, a közlekedési és a közösségi infrastruktúrát is; üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a készségfejlesztési paktum keretében mozdítsák elő a készségfejlesztési partnerségek létrehozását, és az Európai Szociális Alap Plusz felhasználásával közösen dolgozzanak azon, hogy növeljék az erdőgazdálkodásban a továbbképzési és átképzési lehetőségek számát, minőségi munkahelyeket teremtsenek, és a faalapú biogazdaságban a munkavállalók számára lehetőségeket és megfelelő munkakörülményeket biztosítsanak, ezáltal vonzóbbá téve a pályaválasztást;

Nyomon követés, jelentéstétel és adatgyűjtés

50. hangsúlyozza az európai erdőkre vonatkozó pontos, integrált, minőségi, időszerű, összehasonlítható és naprakész adatok fontosságát, és tudomásul veszi az erdőkkel kapcsolatos megfigyelésre, jelentéstételre és adatgyűjtésre vonatkozó keretre irányuló jogalkotási javaslattal kapcsolatos kezdeményezést, a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartása mellett; emlékeztet az ellenőrzött adatok fontosságára, különösen a helyi szinten gyűjtött adatokra, mivel az erdők számos jellemzőjét csak a helyszínen lehet ellenőrizni; hangsúlyozza, hogy az adatok és a jelentéstétel széles körű hozzáférhetősége, magas minősége, átláthatósága, teljessége és harmonizációja alapvető fontosságú a stratégia céljainak eléréséhez, és úgy véli, hogy a valódi hozzáadott érték elérése érdekében a keretnek a meglévő mechanizmusokra és folyamatokra – mint például a nemzeti erdőnyilvántartásokra, az európai erdészeti információs rendszerre, az ENFIN-hálózatra, a Forest Europe-ra és a FAO-ra – kell épülnie, alulról építkező

⁴² Forest Europe, „*State of Europe's Forests 2020*” [Az európai erdők helyzete 2020-ban].

megközelítéssel, a tagállamokban meglévő szakértelem és tapasztalatok lehető legjobb kihasználása érdekében, és a nemzetközileg elfogadott kötelezettségvállalásoknak és a tagállamok vonatkozó hatásköreinek megfelelően kell kidolgozni, elkerülve a munka megkettőzését, a túlzott adminisztratív terheket és a túlzott költségeket; hangsúlyozza, hogy a keretnek olyan mechanizmusokat is magában kell foglalnia, amelyekkel elkerülhetők az olyan hibákat, mint a kettős elszámolás; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő finanszírozást és humán erőforrásokat a keret operatív támogatásához;

51. úgy véli, hogy a megbízható, átlátható és jó minőségű adatok rendelkezésre állásának biztosítása érdekében az új innovatív megközelítéseket, például a távérzékelési technológiákat, ellenőrizni kell és kombinálni azokat a földi megfigyelés során szerzett adatokkal, és azokat a tudósokkal, valamint független és helyi szakértőkkel, többek között az illetékes hatóságokkal és az erdőgazdálkodókkal szoros együttműködésben kell értelmezni; úgy véli, hogy ezek a megközelítések szerepet játszhatnak az erdők multifunkcionalitásának kiegyensúlyozásában, valamint az új megközelítések és gyakorlatok kidolgozásában és megosztásában, és az adatokhoz való hozzáféréshez szükséges pénzügyi eszközöket is magukban kell foglalniuk, valamint hozzá kell járulniuk azok megszerzéséhez; úgy véli, hogy a műholdas képek, valamint a navigációs és helymeghatározási adatok közötti szinergia és kiegészítő jelleg az erdőgazdálkodók és a kormányzati szervek számára kulcsfontosságú tényezővé válhat; hangsúlyozza a Kopernikusz jelentőségét, amely lehetővé teszi az erdőnyilvántartások távoli nyomon követését és állapotfelmérését, valamint az illegális fakitermelés és erdőirtás felderítését; üdvözli, hogy az európai erdészeti információs rendszer részeként megerősítik az éghajlatváltozás káros hatásainak és az erdők természetes vagy ember okozta egyéb bolygatásának meglévő nyomon követését; kiemeli, hogy az adatok elemzése döntő szerepet játszik a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdővédelem támogatásában, többek között az illegális fakitermelés megelőzésében, valamint a természetes bolygatások – például viharok, erdőtüzek és kártevők – hatásainak előrejelzésében és enyhítésében;
52. úgy véli, hogy a Kopernikusz-adatokat bizonyítékként kell felhasználni a bűnüldözés és a politikai döntéshozatal során az adatok és az azokból származó információs termékek hitelesítése révén, és kéri, hogy a Kopernikusz-adatok hitelesítése az erdőkkel kapcsolatos megfigyelésre, jelentéstételre és adatgyűjtésre vonatkozó keretre irányuló jogalkotási javaslat keretében valósuljon meg; hangsúlyozza, hogy az ilyen hitelesített adatok kulcsszerepet játszhatnak a különböző jelenségek (például az erdőterületek lefedettsége, az illegális fakitermelés, az erdők egészsége, a fák jellemzése, a növekedési minták és az erdőtüzek hatása) nyomon követésében, valamint a megfelelés ellenőrzésében;
53. tudomásul veszi azt az elképzelést, hogy az erdőkkel kapcsolatos megfigyelésre, jelentéstételre és adatgyűjtésre vonatkozó kereten belül az erdőkre vonatkozó stratégiai terveket vezessenek be; megjegyzi továbbá, hogy számos tagállam már rendelkezik nemzeti erdészeti stratégiákkal, amelyeket a Bizottság nem tud egységesen értékelni, és hogy ezeket az uniós erdészeti stratégia célkitűzéseit támogató módon kell kidolgozni vagy továbbfejleszteni; hangsúlyozza, hogy e javaslatnak el kell kerülnie az adminisztratív terhek és költségek túlzott növekedését; kiemeli, hogy tisztázni kell az ilyen tervek pontos célját és szükségességét, és hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell

tartani a tagállamok erdészeti ügyekben fennálló hatáskörét; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a jogalkotási javaslat teljes mértékben tartsa tiszteletben a tagállami és adott esetben helyi szinten meglévő nemzeti stratégiákat, hangsúlyozva, hogy az uniós szintű stratégiai tervezésnek összhangban kell lennie a meglévő nemzeti stratégiákkal, és el kell kerülnie a velük való ellentmondást vagy azok megkettőzését; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje, hogyan lehetne ezt az eszközt különösen azon tagállamok támogatására felhasználni, amelyek még nem rendelkeznek nemzeti stratégiával;

Irányítás és végrehajtás

54. úgy véli, hogy mivel az erdők többfunkciós módon járulnak hozzá egyes uniós célokhoz, valamint a közigazgatás különböző érintett szintjei és az érdekelt felek különböző csoportjai miatt a stratégia végrehajtásának sarokkövét a nemzeti és regionális szakértőkkel, az érdekelt felekkel, különösen a magán- és állami erdőtulajdonosokkal és -gazdálkodókkal, a tudományos szakemberekkel, a tanúsítási rendszerekkel és a civil társadalommal való szoros együttműködésnek és a bevált gyakorlatok ezek közötti cseréjének kell képeznie, beleértve az európai őshonos népek megfelelő képviselőit és a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását; hangsúlyozza, hogy az irányítás során figyelembe kell venni az Unió és a tagállamok Forest Europe-ban és nemzetközi szinten többek között a FAO-ban való részvételét, és hogy a stratégia végrehajtása során törekedni kell arra, hogy szinergiákat teremtsenek a nemzetközi kötelezettségvállalásokhoz és együttműködéshez való hozzájárulással, beleértve a terminológia és a fogalom meghatározások folyamatos fejlesztésével kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy a legértékesebb és legveszélyeztetettebb európai fajok és élőhelyek hosszú távú fennmaradásához szükséges a határokon átnyúló együttműködés; sürgeti a környezetvédelem és erdészet terén érdekelt feleket, hogy különböző oktatási eszközök és programok révén érjék el a lakosság szélesebb rétegeit;
55. kiemeli az Erdészeti Állandó Bizottság jelentőségét, amely átfogó erdészeti szakértelmet nyújtó fórumot biztosít a stratégia keretében folytatott tevékenységek és az erdészeti ágazatot érintő egyéb uniós szakpolitikák megvitatására; úgy véli, hogy a szakpolitikai koherencia érdekében a Bizottságnak fokoznia kell az Erdészeti Állandó Bizottság és más szakértői csoportok, például az erdőkkel és a természettel foglalkozó munkacsoport, az erdészettel és parafával kapcsolatos civil párbeszéddel foglalkozó csoport – amely fontos szerepet játszik az érdekelt felek megfelelő bevonásában az uniós erdészeti politikák kidolgozásába és végrehajtásába –, a biológiai sokféleséggel és természettel foglalkozó koordinációs csoport erdőkkel és természettel foglalkozó almunkacsoportja, valamint az erdőalapú iparágakkal foglalkozó szakértői csoport közötti párbeszédet;
56. tudomásul veszi, hogy a stratégia végrehajtása jelentős rendszerszintű változásokat eredményezhet az erdészeti ágazatban azáltal, hogy az elsősorban faalapú bevételi forrásokról az összetettebb, egyre inkább az egyéb ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására épülő bevételi forrásokra tér át, és kiemeli, hogy szükség van ennek nyomon követésére és a következmények megértésére; megjegyzi, hogy a szakpolitikák és jogszabályok közötti kiterjedt és néha ellentmondásos átfedések, illetve egyes esetekben egymásnak ellentmondó célkitűzések hatással vannak az erdőkre és az erdészeti ágazatra, és a jogszabályok széttöredezettőségét okozhatják; hangsúlyozza koherenciájuk

biztosításának fontosságát; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy folyamatosan értékeljék a stratégia keretében megvalósuló különböző kezdeményezések kumulatív hatásait, más vonatkozó uniós jogszabályokkal és szakpolitikákkal együtt, hogy biztosítsák az erdőszettel kapcsolatos valamennyi munka koherenciáját, és a szubszidiaritás elvének teljes tiszteletben tartása mellett fokozzák a fenntartható erdőgazdálkodást; kiemeli, hogy ezen értékelések részeként a helyi szereplőkkel együttműködve alaposan értékelni kell a természetes és öreg erdőkre vonatkozó védelmi rendszer helyi közösségekre gyakorolt hatását, mivel ezek 90%-a mindössze négy tagállamban található⁴³; felhívja a Bizottságot, hogy végrehajtási jelentése részeként erről is számoljon be;

57. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy jelentések szerint egyes tagállamokban – többek között az állami tulajdonban lévő erdőkben és védett területeken – illegális fakitermelés zajlik és megváltozott a földhasználat, továbbá aggodalmát fejezi ki a kapcsolódó, folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárások miatt⁴⁴; hangsúlyozza, hogy az illegális fakitermelésnek lehetnek olyan hatásai, amelyeket nehéz vagy lehetetlen visszafordítani, hozzájárulhat a biológiai sokféleség csökkenéséhez, az éghajlatváltozás felgyorsulásához és az erdőszeti közösségek számára fontos természeti erőforrások eltűnéséhez, valamint az emberi jogok megsértéséhez vezethet; mély sajnálatát fejezi ki az erdőszeti alkalmazottak, újságírók és aktivisták illegális fakitermelés következtében történt meggyilkolása és az ellenük elkövetett erőszak miatt, és határozottan elítéli e cselekedeteket, és elvárja a tagállamoktól, hogy vonják felelősségre az elkövetőket, és vessenek véget az erdőörök elnyomásának; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy teljes körűen és hatékonyan hajtsák végre a vonatkozó nemzeti és uniós jogszabályokat, különösen az illegális fakitermelés meghatározása, a szoros nyomon követés fokozása, szükség esetén a végrehajtásra fordított kiadások, a korrupció elleni küzdelem, valamint az erdő- és földgazdálkodás javítása révén; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fatermékekről szóló uniós rendelet végrehajtásának és érvényesítésének tanulságaiból okulva növeljék a tagállamok illetékes hatóságainak szerepét az illegális fakitermelés elleni küzdelemben; megjegyzi, hogy a természetvédelmi intézkedéseket, többek között a Natura 2000 gazdálkodási terveket, valamint a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelvet sértő fakitermelés szintén illegális fakitermelésnek minősülhet; hangsúlyozza, hogy az illegális fakitermelés jelentős negatív gazdasági, társadalmi és környezeti hatással jár, és bevételkiesést okoz a helyi közösségek számára; megjegyzi, hogy összefüggés van az illegális fakitermelés és a rossz életkörülmények között; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottságnak hosszú időt vett igénybe a kötelezettségszegési eljárások lefolytatása, és nagy a kockázata annak, hogy az illegális fakitermelés folytatódik, és túl késő lesz ahhoz, hogy vissza lehessen fordítani és helyrehozni az általa okozott hatalmas károkat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek sürgős lépéseket az illegális fakitermelés megállítása és a fatermékek illegális kereskedelmére irányuló ellenőrzések szigorítása érdekében, a meglévő szabályozások szoros nyomon követése és végrehajtása, valamint térinformatikai és távérzékelési technológiák alkalmazása révén;
58. felhívja a Bizottságot, hogy nemzetközi szinten mozdítsa elő az erdők védelmével

⁴³ Közös Kutatóközpont, *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe* (Az európai természetes és őshonos erdők feltérképezése és értékelése), 2021.

⁴⁴ Öt folyamatban lévő kötelezettségszegési eljárás négy tagállammal szemben (2016/2072., 2018/2208., 2018/4076., 2020/2033. és 2021/4029. sz. ügy).

kapcsolatos uniós védelmi normákat és törekvéseket;

59. felszólítja a Bizottságot, hogy kezdje újra a tárgyalásokat egy jogilag kötelező erejű, nemzetközi erdészeti egyezményről, amely hozzájárulna az erdők kezeléséhez, megőrzéséhez és fenntartható fejlesztéséhez, és gondoskodna azok többféle és egymást kiegészítő funkcióiról és felhasználásairól, ideértve az újraerdősítésre, az erdőtelepítésre és az erdővédelemre irányuló intézkedéseket is, figyelembe véve egyúttal a jelen és jövő nemzedékeinek társadalmi, gazdasági, ökológiai, kulturális és spirituális szükségleteit, elismerve a különféle erdők létfontosságú szerepét az ökológiai folyamatok és egyensúly fenntartásában, és támogatva az őshonos népek, azok közösségeinek, valamint más közösségek és erdőlakók identitását, kultúráját és jogait.
60. felhívja az Uniót, hogy tartsa tiszteletben a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét, és biztosítsa a fejlesztési, kereskedelmi, mezőgazdasági, energia- és éghajlat-politikái közötti összhangot; elismeri az erdészeti ágazat pozitív gazdasági, társadalmi és környezeti hozzájárulását, és további beruházásokat kér a kutatásba, az innovációba és a technológiai fejlődésbe;
61. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a nemzetközi biogazdaság piacain a tükröklauzulák alkalmazását, és használja ki a páneurópai és nemzetközi partnerségeket és külkereskedelmi megállapodásokat az EU éghajlatvédelmi törekvéseinek és az EU-n kívüli erdőhasználat fenntarthatóságának előmozdítása érdekében;
 - o
 - o
 - o
62. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

Az Unió rendkívül sokszínű erdői, amelyek számos környezeti, gazdasági és társadalmi előnyt nyújtanak a társadalom számára, mindig is összetett elvárásoknak, szakpolitikáknak és jogszabályoknak voltak kitéve. Az elmúlt években egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy az éghajlatváltozás hatalmas és közvetlen nyomást gyakorol az európai erdőkre. Emellett fokozatosan egyre nagyobb figyelmet kap a biológiai sokféleség védelmének fontossága, valamint az erdei ökoszisztémák ebben játszott központi szerepe. Az erdészeti ágazat és az erdőalapú iparágak – különösen a vidéki térségekben – továbbra is a foglalkoztatás és a jólét egyik alappilléret képezik. A Bizottság 2019-ben előterjesztette az európai zöld megállapodást, amely paradigmaváltást jelent az Unió gazdaságpolitikájában, és a zöld növekedést és a zöld munkahelyeket helyezi a jövőbeli döntéshozatal középpontjába. Az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásai – különösen az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és a Párizsi Megállapodás – az erdőkre vonatkozó uniós szakpolitikai környezet változásának további kiemelkedő példái.

Ez az egyre összetettebb szakpolitikai környezet új kihívásokat, de új lehetőségeket is teremt. A körforgásos gazdaság és a klímasemleges társadalom 2050-ig történő megvalósítására irányuló célokhoz szén-dioxid-semleges és megújuló erőforrások megbízható kínálatára van szükség. Az erdészeti ágazat kulcsfontosságú szereplő e magas szintű uniós és nemzetközi célok elérésében. Ezzel összefüggésben valamennyi szereplő érdeklődéssel várja az új uniós erdőgazdálkodási stratégiát.

E stratégiával a Bizottság arra törekszik, hogy megerősítse a zöld megállapodással és a biodiverzitási stratégiával való kapcsolatot, és megfeleljen az ágazat előtt álló jelenlegi és jövőbeli kihívásoknak. Ehhez különösen szoros és megbízható együttműködésre és párbeszédre van szükség a Bizottság, a tagállamok és a regionális hatóságok, az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók, a tudományos szakemberek és a civil társadalom között.

A többfunkciós erdők koncepciója az európai erdőgazdálkodás központi eleme. A kifejezés arra utal, hogy az erdők egyidejűleg különböző köz- és magánérdekű javakat és szolgáltatásokat képesek nyújtani. Ezek közé tartozik a biológiai sokféleség, a tiszta levegő és víz biztosítása, a szén megkötésén és tárolásán keresztül az éghajlattal kapcsolatos szolgáltatások nyújtása, az árvizek, a talajerózió, a sziklaomlások és lavinák elleni védelem, a faanyag és a nem fából készült termékek biztosítása, valamint a szabadidős és kulturális funkciók ellátása.

E megközelítéshez egészséges és reziliens erdőkre van szükség, és aktív, fenntartható erdőgazdálkodást igényel, amely biztosítja valamennyi ökoszisztéma-szolgáltatás – például a biológiai sokféleség és az éghajlat védelme – megbízható, kiegyensúlyozott és hosszú távú biztosítását. A fenntartható erdőgazdálkodás célja a szinergiák maximalizálása és a kompromisszumok minimalizálása, bizonyítékokon alapuló információk segítségével. Az egészség és az ellenálló képesség fenntartása és javítása – többek között az újraerdősítés és az erdőtelepítés és -helyreállítás révén – irányítást igényel. Meg kell említeni, hogy ez – a biológiai sokféleség védelme és az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében – magában foglalja a védelmet és szükség esetén a szigorú védelmet is, különösen az őshonos erdők és a természetes erdők esetében.

A helyreállítási és védelmi erőfeszítéseknek kezelniük kell az ökoszisztémák egészségére nehezedő különböző fő terheléseket. A mutatók egyértelműen arra utalnak, hogy az

éghajlatváltozás okozta terhelések nagy szerepet játszanak az erdőkben. Figyelembe kell venni az emberi tevékenység által az erdőkön belül és kívül gyakorolt terhelést. Minden terhelés növelheti az erdők kártevőkkel és betegségekkel szembeni sebezhetőségét, ami hatékony beavatkozást tesz szükségessé az ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtását fenyegető veszélyek mérséklése érdekében, például szénmegkötés révén.

Az Északi-sarkvidék északi részétől a Földközi-tenger déli részéig húzódó erdők sokfélesége és az éghajlati övezetek eltolódása miatt a gazdálkodásra, a védelemre és a helyreállításra nem lehet univerzális megoldást találni. Egyes esetekben a természetes regeneráció megfelelő irányítási megközelítés lehet. Más esetekben a faültetés és az aktívabb gazdálkodás kedvezőbb eredményekhez vezethet az ökoszisztéma egészsége és ellenálló képessége szempontjából, ideértve a biológiai sokféleséget és az éghajlatváltozás mérséklésének lehetőségét is. Ide tartozhatnak az olyan gyakorlatok, mint a jobban adaptált fajok bevezetése, az erdők vízkörforgáshoz való hozzájárulásának megerősítése, a kártevők megfékezésére szolgáló egészségügyi fakitermelés, az erdőtüzek megelőzése és a védelmi funkciók fenntartása. Ez a megközelítés azt tükrözi, hogy a fenntartható erdőgazdálkodást dinamikusnak kell értelmezni, vagyis hozzá kell igazítani a változó kihívásokhoz, a kutatási fejleményekhez és a helyi bevált gyakorlatokhoz. A fenntartható erdőgazdálkodás e megközelítése több célkitűzés elérésére irányul azáltal, hogy szinergiákat hoz létre az erdők sokrétű funkciói között.

Összességében elmondható, hogy ez az európai megközelítés a világ egyik legfenntarthatóbb erdészeti ágazatát alakítja ki, és biztosítja az Unió fő céljainak eléréséhez kulcsfontosságú erőforrások megbízható rendelkezésre állását. El kell ismerni, hogy ez az eredmény nagymértékben függ az erdőtulajdonosoknak és az erdőalapú értéklánc szereplőinek az eddigi hozzájárulásától, valamint a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos generációs tudásuktól és szakértelmüktől.

A körforgásos gazdasághoz és a klímasemlegességhez való optimális hozzájárulás elérése érdekében szoros kapcsolatra van szükség a stratégia és a biogazdasági cselekvési terv között. Különösen a klímasemlegesség tekintetében a stratégia nem támaszkodhat kizárólag az erdők szénmegkötési és -tárolási funkciójára. A fosszilis alapú anyagok és üzemanyagok helyébe lépő bioalapú anyagokkal és üzemanyagokkal kapcsolatos innováció érdekében az ágazatnak versenyképes környezetre és erős ösztönzőkre van szüksége. A magas beruházási volumeneket és az olykor több mint 10 évig tartó, hosszú fejlesztési ciklusokat is figyelembe kell venni. A vállalkozói tevékenységet tápláló, kiszámítható szabályozási környezet kulcsfontosságú eszköz.

Az erdők valamennyi környezeti, gazdasági és társadalmi funkciójának szinergikus biztosítása érdekében további kutatásokra van szükség, és a vonatkozó uniós programokat jobban össze kell hangolni.

Az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók mind a termelési, mind a védelmi célok elérésének alappillérei, beleértve a helyreállítást, az újraerdősítést és az erdőtelepítést. Az évtizedes ciklusokra tagozódó erdőgazdálkodási tervezéssel valódi érdekük fűződik az erdészeti erőforrások megőrzéséhez. Munkájuk azonban a megfelelő jövedelemtől függ, amely jelenleg szinte kizárólag a fakitermeléstől függ. Szélesebb körű megközelítésre lesz szükség ahhoz, hogy az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók teljesíteni tudják a különböző elvárásokat. Ehhez az szükséges, hogy az egyéb ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtásáért cserébe tisztességes bevételi források álljanak rendelkezésre. Bár a közpénzek rendelkezésre állnak, többek között európai

szinten az EMVA-n keresztül, az ágazat elsősorban piaci alapon működik, és mélyen átítatja az egyéni felelősség és a vállalkozói gondolkodás. Ezért el kell kerülni a támogatásoktól való függőség növekedését. Az ökoszisztéma-szolgáltatásokért járó kifizetések piaci alapú rendszere ígéretes megközelítés, amelyet prioritásként kell kezelni.

Emellett az erdészetben való munkavállalásnak vonzóknak kell lennie. E tekintetben központi szerepet játszik a folyamatos, magas színvonalú (szakmai) képzés. Figyelmet kell fordítani arra, hogy a gazdálkodási gyakorlatokra vonatkozó követelmények változása milyen hatást gyakorol a munkakörnyezet vonzerejére, igényeire és biztonságára. Azt sem értékelték kellőképpen, hogy a különböző ökoszisztéma-szolgáltatások egyensúlyának a környezetvédelmi célkitűzések felé történő elmozdulása milyen hatásokkal járhat a foglalkoztatásra.

Az Unióban az erdők tulajdonosi szerkezete sokféle. Léteznek állami és magántulajdonban lévő erdők egyaránt, de az erdők 60%-a körülbelül 16 millió erdőtulajdonos magántulajdonában van. Európában a tulajdonosok többsége kevesebb mint 10 hektárral rendelkezik¹. Az egyes tagállamokból származó adatok megerősítik, hogy az Unióban kritikusan nagy a kisméretű erdőt birtokló erdőtulajdonosok aránya². Ezért elengedhetetlen annak biztosítása, hogy a követelmények teljesíthetők legyenek, és ne jelentsenek aránytalanul nagy terhet, valamint hogy a kisméretű erdők tulajdonosai hozzáférjenek az alkalmazandó és a helyi körülményekhez igazított irányítási eszközökhöz és tanácsadási szolgáltatásokhoz. Ezenkívül az ökoszisztéma-szolgáltatásokért járó kifizetések rendszerének és más programoknak is elérhetőnek és hasznosnak kell lenniük számukra.

A fenntartható erdőgazdálkodás Európában hosszú múltra tekint vissza, és széles körű tapasztalatokra és szakértelemre épül. Figyelembe véve az erdők sokféleségét, a közös uniós erdőgazdálkodási stratégiának erre a múltra kell épülnie, hogy kibontakoztassa a jövőnkben rejlő lehetőségeket. Ehhez az összes érintett közigazgatási szintet és érdekelt felet bevonó, alulról építkező megközelítésre van szükség, amely annak biztosítása érdekében, hogy a közös elvek konkrét helyi körülmények között is alkalmazhatók legyenek, Unió-szerte teljes mértékben kihasználja az erdőgazdálkodók generációs tudását.

Az új stratégia a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos nemzetközi együttműködésre is épül. 46 európai állam, köztük valamennyi tagállam és a Bizottság is a Forest Europe folyamat részes fele, amely folyamatosan fejleszti a fenntartható erdőgazdálkodás közös koncepcióját, és egyben az erdőkkel kapcsolatos adatok gyűjtésének központi eszköze is. Nemzetközi szinten az Unió és a tagállamok hozzájárulnak a FAO által kidolgozott fogalommeghatározásokhoz és az általa végzett adatgyűjtéshez.

A stratégia több céljának sikeres elérése érdekében figyelembe kell venni és alkalmazni kell az

¹A FOREST EUROPE „State of Europe’s Forests 2020” (Az európai erdők helyzete 2020-ban) című, 2020. évi jelentése.

² Németország: az erdőtulajdonosok 50%-a kevesebb mint 20 hektárt birtokol (https://www.bmel.de/SharedDocs/Downloads/DE/Broschueren/bundeswaldinventur3.pdf;jsessionid=972A5297B9463D98948E787D1AA78F19.live921?__blob=publicationFile&v=3); Franciaország: az erdőtulajdonosok körülbelül kétharmada kevesebb mint 1 hektárt birtokol (https://franceboisforet.fr/wp-content/uploads/2021/04/Brochure_chiffresClesForetPrivee_2021_PageApage_BD.pdf); Finnország: az erdőtulajdonosok körülbelül 45%-a kevesebb mint 10 hektárt birtokol (<https://www.luke.fi/en/natural-resources/forest/forest-resources-and-forest-planning/forest-ownership/>); Lettország: az erdőtulajdonosok 50%-a kevesebb mint 5 hektárt birtokol (https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/MAF_parskats_Silava_privat_meza_apsaimn_monitorings.pdf).

alulról felfelé építkező megközelítést mint alapelvet, valamint az együttműködés meglévő csatornáit. Ez különösen fontos három cél tekintetében.

- A fogalom meghatározások és a fenntartható erdőgazdálkodás koncepciójának alaposabb kidolgozása, valamint a mutatók, küszöbértékek és tartományok meghatározása során a Forest Europe folyamatra kell támaszkodni, és összhangot kell teremteni a FAO szintjén végzett munkával.
- A közös európai nyomonkövetési, jelentéstételi és adatgyűjtési keretnek összeegyeztethetőnek kell lennie a meglévő jelentéstételi kötelezettségvállalásokkal, és törekednie kell az azokkal való szinergiák megteremtésére, el kell kerülnie a munka megkettőzését és a további adminisztratív terheket és költségeket. Ennek érdekében a meglévő eszközökre, például a nemzeti erdőnyilvántartásokra, az Európai Erdészeti Információs Rendszerre (FISE) és az ENFIN hálózatra is építenie kell.
- A sajátos regionális és helyi adottságok, kihívások és lehetőségek figyelembevétele érdekében az irányítási keretnek biztosítania kell valamennyi érintett közigazgatási szint és érdekelt fél – köztük az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók, a tudományos szakemberek és a civil társadalom – széles körű bevonását. Ennek során a párbeszéd előmozdítására és a bevált gyakorlatok cseréjére kell összpontosítani, a tagállamok erdészeti szakértelmére támaszkodva.

Végezetül meg kell jegyezni, hogy a stratégia arra törekszik, hogy az ökoszisztéma-szolgáltatások közötti egyensúlyt a fatermelésről más szolgáltatásokra, például a biológiai sokféleséggel és az éghajlattal kapcsolatos funkciókra helyezze át. Ez rendszerszintű változást jelent. Ugyanakkor az erdőkre számos, egymást átfedő uniós jogszabály és politika vonatkozik, néha egymásnak ellentmondó célokkal és követelményekkel. Ezek közé tartozik mindenekelőtt a biogazdasági cselekvési terv és a zöld megállapodás zöld növekedésre és munkahelyteremtésre vonatkozó céljai, a biodiverzitási stratégia és a természetvédelmi jogszabályok, például az élőhelyvédelmi irányelv, az éghajlat-politika, beleértve az olyan jogszabályokat, mint a LULUCF-rendelet és a megújulóenergia-irányelv, valamint a mezőgazdasági politika és annak vidéki térségekre vonatkozó jövőképe.

Mind a rendszerszintű változás, mind az összetett politikai és jogalkotási környezet miatt szorosan nyomon kell követni és értékelni kell, hogy a stratégia keretébe tartozó egyes kezdeményezések és az egyéb vonatkozó uniós politikák együttesen milyen kumulatív hatással vannak az egyes erdészeti szolgáltatások nyújtására, valamint az erdészeti ágazat és az erdőalapú iparágak versenyképességére, a vidékfejlesztésre és a foglalkoztatásra.

Összefoglalásként meg kell jegyezni, hogy az európai erdők létfontosságú szerepet játszanak az egészséges környezethez való hozzájárulás révén, miközben számos faj számára élőhelyet kínálnak, támogatják a gazdag biológiai sokféleséget, valamint az emberi gazdaságot, a szabadidős tevékenységeket és a kultúrát. Jelentőségüket nem lehet túlbecsülni, és ez az új stratégia egyrészt szilárd kiindulópontot, másrészt építőelemeket kínál az ágazat valamennyi szereplője számára minden szinten, hogy ezeket igénybe véve és egymással együttműködve biztosítsák a reziliens európai erdők jövőjét, hogy azok be tudják tölteni sokféle funkciójukat, és meg tudjanak felelni az előttük álló kihívásoknak.

3.6.2022

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére

a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról – fenntartható európai erdőgazdálkodás (2022/0000(INI))

A vélemény előadója: Luisa Regimenti

JAVASLATOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felhívja a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel az EU-ban található a világ összes erdőterületének mintegy 5%-a, amely területnek 43%-át erdők alkotják, és ezek adnak otthont a szárazföldi biológiai sokféleség 80%-ának¹;
- B. mivel az erdők nélkülözhetetlenek az emberek fizikai és szellemi egészségéhez és jóllétéhez, előmozdítják a fosszilis energiaforrásoktól mentes gazdaságra való átállást, és fontos szerepet játszanak a helyi közösségek életében, különösen azon vidéki területeken, ahol jelentősen hozzájárulnak a helyi megélhetéshez;
- C. mivel az EU-ban az erdők számos előnnyel járnak a társadalom számára, beleértve az olyan alapvető funkciókat, mint az éghajlat-szabályozás, a vízellátás és -szabályozás, a tiszta levegő és az erózióvédelem; mivel az EU-ban az erdők gyakran szabadidős célokra használt területként is szolgálnak, és számos előnnyel járnak az ökoturizmus, az erdei iskolák és a kultúra szempontjából, valamint a foglalkoztatás és a gazdasági növekedés helyileg fontos forrásai, miközben Unió-szerte hozzájárulnak az életképes vidéki területek fenntartásához;
- D. mivel az erdei ökoszisztémák és a hozzájuk tartozó széntárolók alapvetően fontosak az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szempontjából, és mivel védelmükre és helyreállításukra szükség van a globális felmelegedés korlátozásához, a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósításához, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig legalább 55%-kal történő

¹ Science for Environment Policy (2021) *European Forests for biodiversity, climate change mitigation and adaptation*. (Európai erdők a biológiai sokféleségért, az éghajlatváltozás mérsékléséért és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásért.) Future Brief 25. Az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága számára az UWE Bristol Tudományos Kommunikációs Osztálya által készített összefoglaló. Elérhető a következő címen: <https://ec.europa.eu/science-environment-policy>

csökkentésére vonatkozó uniós célkitűzés eléréséhez; mivel az erdők a biológiai sokféleség egyik fő hordozói is;

- E. mivel az EU elkötelezte magát az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérése mellett, beleértve a 15. célt is, amely a szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának támogatása, a fenntartható erdőgazdálkodás, a sivatagosodás leküzdése, a talajdegradáció megállítása és visszafordítása, valamint a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása;
- F. mivel természetközeli, a fenntartható erdőgazdálkodáson alapuló hosszú távú jövőképre van szükség az ökológiai, gazdasági és társadalmi értékek fenntartásához és összeegyeztetéséhez;
- G. mivel a fenntartható erdőgazdálkodási keretrendszert egyértelműen meg kell határozni, különösen az ökoszisztémák egészségére, a biológiai sokféleségre és az éghajlatváltozásra vonatkozó kritériumok, mutatók és küszöbértékek tekintetében, hogy részletesebb és hasznosabb szűrőeszközzé váljon a különböző gazdálkodási megközelítések, azok hatásának, valamint az európai erdők általános állapotának és megőrzésének meghatározása és összehasonlítása tekintetében;
- H. mivel az „ökoszisztéma” egymással kölcsönhatásban álló élő és nem élő összetevőkből álló fizikai környezet, és e kölcsönhatások révén az ökoszisztémák az emberek és a gazdaság számára úgynevezett „ökoszisztéma-szolgáltatások” formájában nyújtanak előnyöket; mivel az éghajlatváltozás, valamint a biológiai sokféleség és a kapcsolódó ökoszisztéma-szolgáltatások csökkenése rendszerszintű fenyegetést jelent a társadalomra nézve;
- I. mivel az európai erdőkben az éghajlatváltozás által esetlegesen okozott természetes bolygatás jobb megértésének alá kell támasztania az erdőgazdálkodásra vonatkozó iránymutatásokat, és tájékoztatnia kell az e sebezhetőségek kezelésére irányuló alkalmazkodási politikákat;
- J. míg az erdők egyre inkább ki vannak téve az éghajlatváltozás hatásainak, különösen az erdőtüzek növekvő mértéke miatt; mivel az erdők ellenálló képességét és termőképességét nagy léptékben befolyásoló zavarok számszerűsítése továbbra is nagy kihívást jelent;
- K. mivel az erdőkről uniós szinten elérhető adatok nem teljesek és változó minőségűek, ami akadályozza, hogy az EU és a tagállamok összehangolják az erdőgazdálkodást és az erdővédelmet;
- L. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökségnek az „Európai környezet – helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európára való átállásért” című jelentése² szerint Európa biológiai sokfélesége jelentősen csökkent, és ennek egyik mozgatórugója az intenzív erdőgazdálkodás, továbbá Európa soha nem látott mértékű és sürgősségű

² Európai Környezetvédelmi Ügynökség: *The European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe* (Európa környezete – Helyzetkép és kilátások 2020-ban: tudás a fenntartható Európára való átállásért), 2020. május 11., 83. o., <https://www.eea.europa.eu/soer-2020/>

környezeti kihívásokkal néz szembe;

- M. mivel a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia átfogó célkitűzést javasolt az uniós földterület legalább 30%-ának hatékony gazdálkodási rendszer keretében történő védelmére;
- N. mivel a biológiai sokféleség csökkenésének és az éghajlati válságnak a kezelése érdekében elengedhetetlen, hogy az erdőket olyan módon védjük, állítsák helyre és kezeljük, hogy maximalizálják szén-dioxid-tárolási és biológiai sokféleség-védelmi kapacitásaikat;
- O. mivel az erdők védelme, beleértve az összes megmaradt uniós természetes és őshonos erdőt, alapvető fontosságú a biológiai sokféleség megőrzése és az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából;
- P. mivel a Közös Kutatóközpont egy 2021-es jelentése³ szerint az európai természetes és „ősi” erdőkből mindössze 4,9 millió hektár maradt meg, amely az Unió teljes erdőterületének mindössze 3%-át és az Unió szárazföldi területének 1,2%-át teszi ki;
- Q. mivel a természetes és őshonos erdők kulcsszerepet játszanak a biológiai sokféleség megőrzésében; mivel gyakran nagy biológiai sokféleséggel rendelkeznek, ha összehasonlítjuk ugyanazon ökológiai régió más erdőivel, fajgazdagok, és különleges a növény- és állatviláguk; mivel a természetes és őshonos erdők számos más kritikus ökoszisztéma-szolgáltatást is nyújtanak;
- R. mivel az illegális fakitermelés, beleértve a védett területeken, például a Natura 2000 területeken végzett fakitermelést is, számos tagállamban folyamatos és megoldatlan probléma;
- S. mivel a tagállamoknak a hosszú távú tervezés, valamint az uniós erdőstratégiai elvek folyamatos közép- és hosszú távú érvényesülése érdekében hosszú távú stratégiai erdészeti terveket kell kidolgozniuk vonatkozó időközi célokkal; mivel a Bizottságnak konstruktív visszajelzést kell adnia ezekről a tervekről, és értékelnie kell, hogy azok mennyiben felelnek meg az Unió éghajlat-politikai és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseinek;
- T. mivel az erdőstratégia eredményeinek megvalósítása során tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás elvét; mivel az EU-nak ugyanilyen fontos megosztott hatásköre és felelőssége van az erdőkkel kapcsolatban;
- 1. üdvözli az uniós erdőstratégiát, amely az európai zöld megállapodásban gyökerezik; kiemeli a fenntartható fejlődés három alábbi dimenziójának fontosságát: a környezeti, a gazdasági és a szociális dimenzió; emlékeztet arra, hogy a környezeti dimenzió, beleértve a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma megőrzését, a két másik dimenzió alapjául szolgál, és nélkülözhetetlen az uniós erdők fenntartható fejlődéshez; hangsúlyozza, hogy az uniós erdőstratégia végrehajtására irányuló intézkedéseknek

³ Barredo, J., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. and Janouskova, K., *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe* (Az európai természetes és őshonos erdők feltérképezése és értékelése), EUR 30661EN, az Európai Unió Kiadóhivatalának kiadványai, Luxembourg, 2021.

hozzá kell járulniuk az Unió éghajlat-politikai és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseinek eléréséhez;

2. hangsúlyozza az erdők sokrétű szerepét, valamint az egészséges, ökológiailag ellenálló erdei ökoszisztémák fontosságát, amelyek számos szolgáltatást nyújtanak a társadalom számára; kitart amellett, hogy a biológiai sokféleség megőrzésének, valamint az élőhelyek védelmének és megőrzésének a fenntartható erdőgazdálkodás részét kell képeznie;
3. hangsúlyozza az erdei ökoszisztémák alapvető szerepét az éghajlatváltozás mérséklésében és az ahhoz való alkalmazkodásban, valamint a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére irányuló uniós célkitűzés megvalósításában; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni rezilienciájukat, különösen az erdők strukturális, funkcionális és összetételbeli sokféleségének növelése révén; kitart amellett, hogy a szerkezetileg gazdag, elegyes erdők, amelyek széles ökológiai amplitúdót mutatnak, ellenállóbbak és jobban alkalmazkodnak;
4. hangsúlyozza, hogy az erdőterületek a hozzájuk tartozó, élő fákból és száradékból álló széntárolókkal együtt kulcsfontosságú tényezőt képeznek a globális felmelegedés korlátozása, az EU klímasemlegességi célkitűzéseikhez való hozzájárulás és a biológiai sokféleség növelése szempontjából; úgy véli, hogy a biológiai sokféleséggel rendelkező erdők támogatása a legjobb biztosíték az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése ellen;
5. aggodalmát fejezi ki az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó olyan kedvezőtlen tényezők miatt, mint az erdőterületek tartós aszálynak és fabetegségeknek való kitettsége, beleértve a kártevők okozta betegségeket is, amelyek károsítják a környezetet;
6. kéri a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával és biodiverzitási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként alkalmazkodhatnak az erdők a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz; e tekintetben kitart amellett, hogy célzott támogatásra és fokozott együttműködésre van szükség a katasztrófamegelőzés, a katasztrófavédelmi felkészültség és a katasztrófareagálás terén;
7. megjegyzi, hogy az erdők biológiai sokfélesége és egyedülálló ökoszisztémái kivételesen változatos ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló intézkedésekhez, a talaj stabilitásához és termékenységéhez, a vízminőséghez, valamint az oktatási és turisztikai szolgáltatásokhoz; hangsúlyozza, hogy a Natura 2000 területeken folytatott megfelelő gazdálkodás alapvető fontosságú az európai biológiai sokféleség és ökoszisztémák, valamint az általuk nyújtott szolgáltatások fenntartása és javítása szempontjából;
8. üdvözli a Natura 2000 logó engedélyezéséről szóló 2021. június 4-i bizottsági határozatot; megjegyzi, hogy a Natura 2000 címkézési rendszernek elő kell mozdítania a legsérülékenyebb élőhelytípusok és fajok szárazföldi védelmére vonatkozó legszigorúbb uniós ökológiai előírásokat; emlékeztet arra, hogy a Natura 2000 az EU szárazföldi területének körülbelül 18%-át fedi le; kiemeli, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ne kerüljön sor olyan tevékenységekre, amelyek károsítják vagy bolygatják a Natura 2000 területként kijelölt élőhelyeket; az uniós erdőstratégia

keretében ambiciózus célkitűzéseket szorgalmaz a kijelölt területek ökológiai értékeinek megőrzése és helyreállítása érdekében, figyelembe véve a terület társadalmi, kulturális, valamint regionális és helyi sajátosságait; megjegyzi, hogy a Natura 2000 területek megőrzésére irányuló erőfeszítéseknek teljes mértékben összhangban kell lenniük az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelvvel és a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával;

9. megjegyzi, hogy a Natura 2000 területek értékes ökoszisztéma-szolgáltatásokat nyújtanak a lakosság számára; kiemeli, hogy az árukon vagy szolgáltatásokon elhelyezett Natura 2000 logónak azt kell jelentenie, hogy ezek az áruk és szolgáltatások hozzájárulnak a származási helyük szerinti Natura 2000 terület megőrzési célkitűzéseikhez;
10. üdvözli az uniós ökocímkével kapcsolatos, 2020–2024 közötti időszakra szóló stratégiai munkatervet, amelyet a Bizottság tett közzé; emlékeztet arra, hogy az uniós ökocímke a környezetvédelmi kiválóság önkéntes címkéje; megjegyzi, hogy az ökocímkerendszer előmozdítja az EU körforgásos gazdaságát, és hozzájárul a fenntartható fogyasztási és termelési gyakorlatokhoz; szorgalmazza a szigorú előírások és a nyomon követés alkalmazását, valamint az ökocímke fokozott használatának előmozdítását az uniós erdészeti ágazatban;
11. hangsúlyozza, hogy a fatermékekre vonatkozó ökocímke alkalmazási körét bővíteni kell úgy, hogy azon szerepeljen a termékek fenntarthatósági szintje; felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék a termelőket a Natura 2000 címke használatának növelésére a fától eltérő erdészeti termékek esetében;
12. emlékeztet az egészséges erdőknek az életképes vidéki területek fenntartásában játszott fontos gazdasági és társadalmi szerepére; hangsúlyozza a nem invazív, erdőalapú gazdasági tevékenységek fontosságát, amelyek tiszteletben tartják az erdei ökoszisztémák ökológiai határait, miközben az erdőkhöz kapcsolódó intenzív gazdasági tevékenységek többféle romboló hatást fejthetnek ki az erdők ökoszisztémájára; megjegyzi, hogy a nagyszabású tarvágás súlyos zavarokat okozhat a helyi ökoszisztémákban, és hozzájárulhat a biológiai sokféleség csökkenéséhez; hangsúlyozza, hogy az uniós erdőstratégiának olyan gazdasági tevékenységeket kell ösztönöznie, amelyek tiszteletben tartják az erdők ökoszisztémáinak fenntartható határait; rámutat a nem fával kapcsolatos, erdőalapú gazdasági tevékenységek fokozásának fontosságára a helyi gazdaságok és a munkahelyteremtés diverzifikálása, valamint a vidéki és távoli területek elnéptelenedési tendenciáinak megfordítása érdekében;
13. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU egyrészt előmozdítsa az erdei ökoszisztémák megőrzését, védelmét és helyreállítását, figyelembe véve a természet helyreállításáról szóló, készülő uniós jogszabályt, másrészt javítsa azok rezilienciáját, miközben támogatja egy gazdasági szempontból életképes, élénk erdészeti ágazat és helyi közösségek kialakítását; felszólít egy, az európai erdők védelmére és helyreállítására vonatkozó hosszú távú elképzelés kidolgozására;
14. hangsúlyozza a népegészségügyi dimenzió és az egységes egészségügyi megközelítés uniós erdőstratégiába történő beépítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy a

természetes erdei ökoszisztémák, valamint az erdőkhöz és a zöld, városi és városkörnyéki erdős területekhez való hozzáférés számos előnnyel jár, előmozdítva az egészséges életmódot és hozzájárulva az uniós polgárok jóllétéhez;

15. hangsúlyozza az erdőalapú, körforgásos biogazdaság szerepét a fenntartható növekedés előmozdításában, vezérelvként a körforgásos jelleget, valamint a biomassza és az erdészeti erőforrások lépcsőzetes és hatékony felhasználását alkalmazva;
16. hangsúlyozza, hogy valamennyi tagállamban időszerű, gyakori és összehasonlítható adatoknak kell rendelkezésre állniuk, és kiemeli, hogy az ilyen adatok elemzése döntő szerepet játszik a fenntartható erdőgazdálkodás és az erdővédelem támogatásában, többek között az illegális fakitermelés megelőzésében, valamint a természetes bolygatások – például viharok, erdőtüzek és kártevők – hatásainak előrejelzésében és enyhítésében; hangsúlyozza, hogy visszamenőleges hatállyal létre kell hozni egy adatbázist az őshonos és természetes erdőkre vonatkozó kritériumoknak megfelelő összes helyszínről; e tekintetben határozottan üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy jogalkotási javaslatot terjeszt elő az az erdészeti megfigyelés, jelentés és adatgyűjtés keretére vonatkozóan;
17. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson egy összehangolt uniós erdészeti megfigyelési, adatgyűjtési és jelentéstételi rendszert, amelyet a tagállamok illetékes hatóságai használhatnak az erdőkre és az erdőalapú ágazatra vonatkozó stratégiai terveik elkészítéséhez; hangsúlyozza, hogy ennek az uniós szintű integrált erdőmegfigyelési rendszernek összehangolt és tudományosan megalapozott mutatókon kell alapulnia, és olyan mechanizmusokat is magában kell foglalnia, amelyekkel elkerülhetők a hibák, például a kettős elszámolás a tagállamok által jelentett adatok feldolgozása során;
18. kiemeli a csúcstechnológiák alkalmazásának előnyeit, például az adatgyűjtés során, a nemzeti erdőnyilvántartások elvégzése, az adatokhoz való nyilvános hozzáférés javítása, valamint a megbízható erdészeti adatok következetességének, minőségének és összehasonlíthatóságának biztosítása érdekében;
19. ismételten felhív minden megmaradt őshonos és természetes erdő szigorú védelmére a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiával összhangban; ragaszkodik ahhoz, hogy a természetes és őshonos erdőkkel szomszédos pufferzónákat is védeni kell az őshonos erdők jellemzőinek kialakulása érdekében; hangsúlyozza, hogy a megfelelő védelem pufferzónákra való kiterjesztése javítani fogja a nagy ökológiai értékű élőhelyek összekapcsoltságát, ami jelentősen hozzájárul a megőrzéshez és enyhíti a széttagoltság negatív hatásait;
20. hangsúlyozza a természetes és őshonos erdőkkel szomszédos területek szigorú védelmének fontosságát a védett fajok védettségi állapotának javítása, kipusztulási kockázatának enyhítése és sebezhetőségének csökkentése érdekében; ennek kapcsán, ahol a Natura 2000 területek ilyen erdőket vesznek körül, az e területekre vonatkozó gazdálkodási iránymutatásokat ki kell igazítani úgy, hogy azok támogassák a őshonos származékerdő fejlődését és/vagy az őshonos erdők jellemzőinek kialakulását;
21. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégiában jelzettel szemben 2021-ben nem fogadta el az őshonos és a természetes erdők meghatározásáról szóló iránymutatásokat; hangsúlyozza, hogy

szigorú védelmük biztosítása érdekében sürgősen meg kell állapodni uniós szinten a természetes és őshonos erdők fogalmának működőképes meghatározásáról; hangsúlyozza, hogy ennek a meghatározásnak ökológiai elveken kell alapulnia, és figyelembe kell vennie az európai erdők sokféleségét, a változó éghajlati övezeteket és a változó helyi körülményeket;

22. hangsúlyozza, hogy a kutatások⁴ szerint az őshonos erdők és az idős erdők folytatják a szén felhalmozását, szemben azzal a véleménnyel, hogy ezek az erdők karbonsemlegesek, sőt szén-dioxid-források;
23. kiemeli, hogy a nagyobb, rugalmasabb és változatosabb erdőterületek nevelésével kapcsolatos uniós cél megköveteli a nagy értékű őshonos és természetes erdőkben rendelkezésre álló genetikai erőforrásokhoz való hozzáférést is; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a magoncok alkotó nemzeti géntárolókat annak érdekében, hogy elegendő számú őshonos fafaj álljon rendelkezésre a helyi és regionális újraerdősítési és erdőtelepítési kezdeményezésekhez; emlékeztet arra, hogy a fák ültetése a helyi érdekeltek támogatásától és a regionális tervezéstől függ;
24. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen egészítsék ki az őshonos és természetes erdők feltérképezésére és megfigyelésére szolgáló keretrendszert azáltal, hogy pótolják a földrajzi elhelyezkedésükkel kapcsolatos tudásbeli hiányosságokat, többek között a legújabb digitális technológiák – például a műholdas megfigyelés – felhasználásával és más, a helyszínen rendelkezésre álló legjobb adatok integrálásával; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre átlátható és könnyen hozzáférhető adatbázist minden olyan potenciális helyszínről, amely megfelel az őshonos és természetes erdőként való besorolás kritériumainak, és vezessenek be ideiglenes favágási moratóriumot a természetes és őshonos erdők fakitermelésére vonatkozóan annak érdekében, hogy jogilag biztosítsák e helyszíneken a beavatkozás tilalmát;
25. komoly aggodalmának ad hangot az illegális fakitermelés folyamatos problémája miatt, többek között a Natura 2000 területeken, valamint a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelv által védett területeken; kiemeli, hogy az illegális fakitermelés hatással van a biológiai sokféleségre, és olyan hatásokkal járhat, amelyeket nehéz, ha nem lehetetlen visszafordítani és helyreállítani;
26. úgy véli, hogy az illegális fakitermelést bűncselekményként kell kezelni és megfelelő büntetőjogi szankciókkal kell sújtani, ezért annak a környezeti bűncselekményről szóló felülvizsgált irányelv hatálya alá kell tartoznia; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek sürgős lépéseket az illegális fakitermelés megállítására és a fakitermelés illegális kereskedelmére irányuló ellenőrzések szigorítása érdekében, a meglévő szabályozások szoros nyomon követése és végrehajtása, valamint térinformatikai és távérzékelési technológiák alkalmazása révén; felkéri a Bizottságot, hogy terjessze ki az Európai Ügyészség megbízatását a környezeti bűncselekményekre;
27. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fakitermelésről szóló uniós rendelet végrehajtásának és érvényesítésének tanulságai alapján növeljék a tagállamok illetékes

⁴ Luyssaert S. és mások, 2008: *Old-growth forests as global carbon sinks*. (Az őshonos erdők mint szénelnyelők) In Nature.

hatóságainak szerepét az illegális fakitermelés elleni küzdelemben, és felszólít a nyomon követés és az ellenőrzések mennyiségére és minőségére vonatkozó rendelkezések javítására, valamint az erdészek megfelelő védelmére;

28. üdvözlí az újraerdősítési és erdőtelepítési ütemtervet, amely meghatározza, hogy az EU-ban 2030-ig legalább 3 milliárd további fát ültessenek; hangsúlyozza, hogy az ilyen kezdeményezéseket egyértelmű ökológiai elvekkel összhangban kell végrehajtani, és teljes mértékben összeegyeztethetőnek kell lenniük a biológiai sokféleségre vonatkozó, az erdei ökoszisztémák helyreállítását előnyben részesítő célkitűzéssel; ezzel összefüggésben ambiciózus, tudományosan megalapozott iránymutatásokat kér a biológiai sokféleség szempontjából kedvező erdőtelepítésre és újraerdősítésre vonatkozó célkitűzésekről, amelyek biztosítják, hogy az erdők reziliensek, vegyesek és egészségesek legyenek, és elkerüljék a monokultúrák által az erdei ökoszisztémákra gyakorolt esetleges negatív hatásokat; hangsúlyozza, hogy a reziliens, vegyes és egészséges erdei ökoszisztémák általában ellenállóbbak, mint a monokultúras erdők vagy a rövid kitermelési ciklusú erdők;
29. hangsúlyozza, hogy az újraerdősítési és erdőtelepítési ütemterv végrehajtása során kellően figyelembe kell venni az európai erdők, a tulajdonosi típusok és a gazdálkodási hagyományok sokféleségét, és hogy az ütemtervet a tagállamokkal és valamennyi érdekelt féllel szoros együttműködésben és konzultációban kell végrehajtani;
30. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki tényeken alapuló mutatókat és küszöbértékeket, melyekkel kiegészíthető a fenntartható erdőgazdálkodási keret, különösen az ökoszisztémák egészségével, a biológiai sokféleséggel és az éghajlatváltozással kapcsolatos egyértelmű kritériumok kidolgozása érdekében, hogy azok olyan, hatékony eszközzé válhassanak, amellyel javítható az uniós erdők fenntarthatósága, és biztosítható, hogy az erdőgazdálkodás hozzájáruljon az éghajlattal és biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós célkitűzésekhez; úgy véli, hogy ezek a kiegészítő mutatók és küszöbértékek kulcsfontosságú eszközök a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az erdészeti ágazat alkalmazkodása szempontjából;
31. üdvözlí a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy az erdei ökoszisztémák minőségének javítása és sokféleségének növelése érdekében fejlessze a fenntartható erdőgazdálkodási keretet; kiemeli, hogy a természetközeli erdőgazdálkodás és a fenntartható erdőgazdálkodás hasonló vagy jobb gazdasági előnyökkel járhat, miközben megőrzi és előmozdítja az ökoszisztémák integritását és ellenálló képességét;
32. megjegyzi, hogy a beavatkozással nem járó vagy a természetközeli erdőgazdálkodás tudatos választása javítja az erdőkben rejlő potenciált arra, hogy szénelnyelőként és a biológiai sokféleség menedékeként funkcionáljanak, és hozzájárul a biológiai sokféleség helyreállításához;
33. hangsúlyozza, hogy bizonyos körülmények között az erdők elhanyagolása a foglalkoztatás csökkenéséhez vezethet a vidéki területeken, és a világ olyan részeiből származó erdészeti termékek behozatalától való fokozott függőséget idézhet elő, ahol az erdőgazdálkodás kevésbé fenntartható;
34. hangsúlyozza, hogy támogatni és ösztönözni kell a környezeti szempontból előnyös

tevékenységeket és a természetközeli erdőgazdálkodást, különösen az erdőtulajdonosok és -gazdálkodók által alkalmazott, a bevált gyakorlatokat és a tudományos bizonyítékokat figyelembe vevő ökoszisztéma-alapú megközelítéseket;

35. hangsúlyozza, hogy megfelelően értékelni kell az erdőgazdálkodási tervek környezeti hatásait, és gyorsan kell reagálni azokra; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a madárvédelmi és az élőhelyvédelmi irányelvek, köztük a Natura 2000 irányelv végrehajtását és érvényesítését;
36. felhívja a tagállamokat, hogy folytassák a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos nemzeti stratégiák és jogszabályok megfelelő végrehajtására irányuló erőfeszítéseiket, és igazítsák azokat nemzeti, regionális és helyi körülményeikhez; felhívja a tagállamokat, hogy megfelelően ültessék át és hajtsák végre az erdőkre vonatkozó uniós jogszabályokat és kötelező célkitűzéseket; felhívja egyrészt a Bizottságot, hogy javítsa az uniós jognak való megfelelést, másrészt a tagállamokat, hogy működjenek együtt a fenntartható erdőgazdálkodásra vonatkozó keretek összehangolásában a fenntartható erdőgazdálkodás uniós keretének megerősítése és a fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatok fejlesztésének folytatása érdekében;
37. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az élőhelyvédelmi irányelv szerinti legutóbbi beszámolási időszakból származó adatok azt mutatták, hogy 2013 és 2018 között a kedvezőtlen állapotú uniós erdők százalékos aránya 84,5%-ra nőtt, szemben a 2007 és 2012 közötti időszakra vonatkozó értékelésben szereplő 82%-kal; hangsúlyozza, hogy régióként vizsgálva a közösségi érdekeltségű boreális erdei élőhelyek esetében a legmagasabb a kedvezőtlen értékelések (56%) és a romló tendenciát mutató élőhelyek aránya (43%), míg az Azori-szigeteken, Madeirán és (a jégkorszak előtti mediterrán flórája miatt egyedülálló bioföldrajzú) Kanári-szigeteken található makaronéziai erdők esetében a legmagasabb a megerősített jó és javuló értékelések aránya⁵;
38. kiemeli, hogy az erdőstratégia teljesítendő eredményei végrehajtása során tiszteletben kell tartani a szubszidiaritás elvét; hangsúlyozza ugyanakkor az erdőkkel kapcsolatos megosztott uniós hatáskörök és felelősség azonos jelentőségét, különösen az uniós környezetvédelmi politika keretében, többek között az erdők fenntarthatóságával és a biológiai sokféleség védelmével kapcsolatos kérdésekben; felhívja a figyelmet az Unión belüli erdőtípusok sokféleségére, azok eltérő tulajdonosi szerkezetére és gazdálkodási gyakorlataira, valamint kulturális és ökológiai körülményeire, összetételére és szilvokulturális hagyományaira; rámutat arra, hogy a legellenállóbb erdők szerkezetileg és genetikailag változatosak, gazdag intraspecifikus hálóval és gazdag szimbiotikus kapcsolatokkal, ennél fogva önfenntartó ökoszisztémát képviselnek;
39. e tekintetben hangsúlyozza, hogy a helyi, regionális és nemzeti érdekelt felek tapasztalataira és tudására, valamint a természetközeli erdészeti elvekre és iránymutatásokra építő, testre szabott fenntartható erdőgazdálkodási megoldásokat kell

⁵ Science for Environment Policy (2021) *European Forests for biodiversity, climate change mitigation and adaptation* (Európai erdők a biológiai sokféleségért, az éghajlatváltozás mérsékléséért és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásért). Future Brief 25. Az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága számára az UWE Bristol Tudományos Kommunikációs Osztálya által készített összefoglaló. Elérhető a következő címen: <https://ec.europa.eu/science-environment-policy>

támogatni, és nem szabad univerzális megoldást előírni;

40. elismeri, hogy az erdőgazdálkodás területspecifikus, és hogy az erdők különféle állapota és típusai miatt az eltérő ökológiai szükségleteken és az erdőterületek többféle jellemzőin alapuló, az erdészeti ágazatban dolgozók, tulajdonosok és más érintett szereplők jogait és érdekeit figyelembe vevő, eltérő gazdálkodási megközelítésekre lehet szükség;
41. üdvözli a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy a tagállamokkal szoros együttműködésben dolgozzon ki egyrészt helyileg kiigazított iránymutatásokat a természetközeli erdőgazdálkodásról, másrészt egy olyan, önkéntes tanúsítási rendszert, amely a biológiai sokféleséget leginkább elősegítő gazdálkodási gyakorlatok előmozdítását célzó uniós minőségi védjegy létrehozását eredményezné;
42. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ezek a kezdeményezések javítsák az erdei ökoszisztémákat, védjék meg a biológiai sokféleséget, és biztosítsák a természetbarát erdőgazdálkodás gyakorlataiból származó hozzáadott értéket; megjegyzi, hogy a meglévő önkéntes tanúsítási rendszerek többsége Európa-szerte hiteles és hatékony eszköznek bizonyult a fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatok előmozdításában, és hogy az uniós intézmények általi ellenőrzésük üdvözlendő, mivel hozzájárul azok folyamatos javításához;
43. hangsúlyozza, hogy az agrárerdészeti rendszer a szén-dioxid-megkötés mellett fontos járulékos előnyökkel is jár a vadon élő állatok és növények számára (jobb élőhely, több beporzó, rovar), javítja a talaj egészségét, és megvédi azt az eróziótól, a nitrátkioldódástól és az áradásoktól^{6, 7, 8};
44. hangsúlyozza, hogy több finanszírozást kell fordítani az erdőkkel kapcsolatos új politikák támogatására, valamint a fenntarthatóság növelését és az éghajlatváltozás mérséklésének fokozását szolgáló intézkedések egyedi, célzott finanszírozásának meghatározására; hangsúlyozza, hogy ezt a finanszírozást az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók arra való ösztönzésére kell felhasználni, hogy fektessenek be a megerősített erdővédelembe és -helyreállításba, valamint a biológiai sokféleséget támogató fenntartható erdőgazdálkodás előmozdításába;
45. hangsúlyozza, hogy a természetközeli erdészeti modellre való uniós átállásnak igazságos átmenetnek kell lennie, amely támogatja az erdészeti ágazatot a gazdaságilag életképes és ökológiailag egészséges erdők felé való elmozdulásban;

⁶ Kay, S.; Rega, C.; Moreno, G.; den Herder, M.; Palma, J. H.; Borek, R.; Crous-Duran, J.; Freese, D.; Giannitsopoulos, M.; Graves, A.; Jäger, M.; Lamersdorf, N.; Memedemin, D. és mtsai. (2019): *Agroforestry creates carbon sinks whilst enhancing the environment in agricultural landscapes in Europe* (Az agrárerdészet szénelnyelőket hoz létre, miközben javítja a környezetet az európai mezőgazdasági tájakon). In: *Land Use Policy* 83., 581–593. o. DOI: 10.1016/j.landusepol.2019.02.025.

⁷ Burges, P.; Newman, S.; Pagella, T.; Smith, J.; Westaway, S.; Briggs, S.; Knight, I.; Whistance, L.; Raskin, B.; Osborn, S. (2019): *The Agroforestry Handbook: Agroforestry for the UK*, 1. kiadás. Bristol, UK. - Agroforestry for the UK. Soil Association, Egyesült Királyság, 2019.

⁸ Torralba, M.; Fagerholm, N.; Burgess, P. J.; Moreno, G.; Plieninger, T. (2016): *Do European agroforestry systems enhance biodiversity and ecosystem services? A meta-analysis* (Növelik-e az európai agrárerdészeti rendszerek a biológiai sokféleséget és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat? Metaelemzés). In: *Agriculture, Ecosystems & Environment*, 230, 150–161. DOI: 10.1016/J.AGEE.2016.06.002.

46. felhívja a Bizottságot, hogy értékelje a különböző uniós finanszírozási eszközök megfelelőségét annak érdekében, hogy biztosítsa az erdészeti ágazat szükséges támogatását a biológiai sokféleséget támogató fenntartható gyakorlatokra való átállása és az erdei ökoszisztéma-szolgáltatások fejlesztése során, és értékelje, hogy ezek az alapok összhangban vannak-e az Unió erdészeti stratégiájában és biodiverzitási stratégiájában meghatározott kötelezettségvállalásokkal és célokkal; hangsúlyozza különösen annak fontosságát, hogy értékeljék, hogy a tagállamok és az Unió elegendő forrást biztosítottak-e az erdők védelmére a Natura 2000 területeken;
47. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék az állami erdészeti szervek emberi és pénzügyi erőforrásait; hangsúlyozza az állami szakértelem fenntartásának fontosságát; hangsúlyozza, hogy az állami erdészeti ügynökségek a természetközeli erdőgazdálkodás és az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás terén biztosíthatják a magántulajdonosoknak a szükséges szakismereteket, amint azt a francia nemzeti erdészeti hivatal (ONF) által vezetett Giono-projekt is példázza;
48. hangsúlyozza a közös agrárpolitika jelentőségét, és rámutat arra, hogy a vidékfejlesztési források tagállami felhasználását illetően van még javítanivaló, különösen az erdők biológiai sokféleségének javításával kapcsolatos programok terén;
49. felszólítja a tagállamokat, hogy használják fel a rendelkezésre álló támogatási intézkedéseket az erdők és a biológiai sokféleség megőrzésére; rámutat annak fontosságára is, hogy elégséges erőforrást biztosítsanak az uniós erdőstratégia végrehajtására; emlékeztet arra, hogy a 2014–2020 közötti időszakban a vidékfejlesztési alapok keretében a biológiai sokféleséggel és az éghajlattal kapcsolatos uniós prioritások teljesítése céljából a fenntartható erdőgazdálkodás támogatására rendelkezésre álló két fő finanszírozási forrásról megállapítást nyert, hogy végrehajtásuk messze elmarad az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv értelmében a tagállamokra háruló jogi kötelezettségek teljesítéséhez szükséges szinttől;
50. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a 2023–2027-es időszakra szóló közös agrárpolitika keretében ökoszisztéma-szolgáltatásokhoz kapcsolódó uniós fizetési rendszereket hoz létre az erdőkhöz kapcsolódó beavatkozások révén;
51. üdvözli a karbondioxidgazdálkodásról szóló bizottsági közleményt, amelynek célja az új üzleti modellek állami és magánforrásokból történő ösztönzése általa, hogy jutalmazza a gazdálkodási gyakorlatokat az élő biomasszában és a talajban való megkötés növeléséért, az ökológiai elvek tiszteletben tartásáért, a biológiai sokféleség fokozásáért, valamint az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzései, illetve a jelentős károkozás elkerülését célzó elv tiszteletben tartásáért;
52. hangsúlyozza, hogy szilárd tudományos módszertanon alapuló kezdeményezésekre van szükség a karbondioxidgazdálkodás terén, és hangsúlyozza, hogy a nagy szénkészletekkel rendelkező és magas természeti értéket képviselő ökoszisztémákban a beavatkozásmentes rendszer tudatos választása, összhangban a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia célkitűzéseivel, támogatható lehet a karbondioxidgazdálkodási rendszerekben, és tanúsított szén-dioxid-eltávolítási projektnek minősíthető;
53. üdvözli a Bizottság azon tervét, hogy 2022-ig javaslatot tesz egy kötelező erejű uniós szabályozási keretre a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására vonatkozóan a szén-dioxid-

eltávolítási erőfeszítések pontos számszerűsítése, jelentése és tanúsítása, valamint a megtévesztés és a zöldrefestés kockázatának elkerülése érdekében;

54. emlékeztet egy olyan fejlett együttműködési stratégia fontosságára, amely szorosan bevonja az erdészeti ágazat minden olyan érintett szereplőjét, a politikai döntéshozatal valamennyi szintjén, amely hatáskörrel rendelkezik a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása, valamint az egészséges és reziliens erdők fenntartása terén, annak érdekében, hogy gondosan és alaposan értékelni lehessen a 2030-ig tartó időszakra szóló új erdőgazdálkodási stratégia célkitűzéseit, és sürgősen meg lehessen találni a módokat azok elérésére, és biztosítani lehessen az európai erdei fajok és élőhelyek védelmét;
55. aggodalmát fejezi ki a tűzveszélyes területek várható növekedése és a tűzveszélyes időszakok meghosszabbodása miatt, amely a legtöbb európai régiót érinti, különösen a magas kibocsátás jellemezte forgatókönyvek esetében; hangsúlyozza, hogy nem biztosított a tanácsadói szolgáltatások révén nyújtandó kapacitásépítési támogatás, valamint hogy korlátozott iránymutatás áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy miként kell végrehajtani az erdőalapú alkalmazkodási tevékenységeket és az éghajlatváltozáshoz köthető kockázatok (pl. erdőtüzek, talajerózió, betegségek és árvizek) megelőzését és csökkentését szolgáló intézkedéseket; felhívja a Bizottságot, hogy az új uniós alkalmazkodási stratégiával összhangban gyűjtse össze és a tagállamok körében terjessze az azzal kapcsolatos ismereteket, hogy miként lehet az erdőket felkészíteni a jelenlegi és várható éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra; felkéri a Bizottságot, hogy a továbbfejlesztett Kopernikusz-termékek, a mesterséges intelligencia és más távérzékelési adatok alapján készítsen a megelőző intézkedések támogatását szolgáló, az erdőtüzekkel kapcsolatos kockázatértékeléseket és kockázati térképeket;
56. hangsúlyozza az uniós polgári védelmi mechanizmus továbbfejlesztésének és teljes körű alkalmazásának fontosságát az erdőtüzekkel és más természeti katasztrófákkal kapcsolatban;
57. hangsúlyozza, hogy a tagállamok részére további támogatást kell nyújtani, különösen a természeti katasztrófák, például többek között a szübovár-fertőzések és az erdőtüzek kezeléséhez;
58. felszólít arra, hogy az erdőkkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó meglévő platformok, szakértői csoportok és más hasonló testületek biztosítsák a különböző érdekelt felek inkluzív képviselését, ideértve az európai őshonos népek megfelelő képviselését is; emlékeztet arra, hogy a legértékesebb és legveszélyeztetettebb európai fajok és élőhelyek hosszú távú fennmaradásához igencsak szükséges, határokon átnyúló együttműködés biztosítása érdekében fejlett együttműködési stratégiára van szükség;
59. felhívja a Bizottságot, hogy ösztönözze az erdészettel foglalkozó érdekelt feleket bevonó, készségfejlesztési partnerségre irányuló kezdeményezések kialakítását a minőségi munkahelyek, a jó munkakörülmények, a magasabb szintű egészségügyi és biztonsági normák, a veszélyekkel szembeni védelem, valamint a meglévő erdők megőrzését és az erdőtelepítési és újraerdősítési kezdeményezések végrehajtásának biztosítását célzó természetközeli és fenntartható erdészeti gyakorlatokra való áttérésre irányuló átképzésre és továbbképzésre lehetőséget nyújtó szakképzéshez való

hozzáférés biztosítása érdekében;

60. sürgeti a tagállamokat, hogy ismerjék el az erdészeti, építőipari, faipari és bútorgyártási szakmák nehézségeit, valamint vezessék be vagy tartsák fenn az ezen ágazatokban dolgozók számára a korengedményes nyugdíjazási vagy létszámcsökkentési rendszerek alkalmazásának lehetőségét; hangsúlyozza, hogy az ezen ágazatokban dolgozóknak a nyugdíjba vonulásuk pillanatában a speciális igényeikhez igazodó szociális és orvosi segítségnyújtásban kell részesülniük;
61. felszólítja a Bizottságot, hogy az erdészeti gépek gyártóival egyeztetve kezdeményezzen intézkedéseket e gépek környezeti tervezésének javítására, hogy össze lehessen egyeztetni a munkavállalók biztonságának nagyobb fokú védelmét az erdei talajra és vizekre gyakorolt hatás minimalizálásával;
62. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a civil társadalmat bevonják az erdészeti ágazattal kapcsolatos döntéshozatalba, és ragaszkodik az erdészeti adatokhoz való átlátható hozzáféréshez;
63. hangsúlyozza az innováció fontosságát az erdőalapú biogazdaságban, és támogatja az új, erdőalapú termékek és innovációk kutatásának folytatását;
64. hangsúlyozza, hogy kutatásra és innovációra van szükség az erdőalapú ágazatban, és hangsúlyozza, hogy az új erdőalapú termékekre és innovációra, valamint a fenntartható erdőgazdálkodásra kell összpontosítani; emlékeztet arra, hogy a kutatási és fejlesztési partnerségnek a meglévő uniós kutatási és innovációs együttműködésekre, például az erdőalapú ágazattal foglalkozó, a Bizottság által 2004-ben kezdeményezett európai technológiai platformra (FTP) és az Európai Erdészeti Intézetre (EFI) kell épülnie;
65. felhívja a Bizottságot, hogy nemzetközi szinten mozdítsa elő az erdők védelmével kapcsolatos uniós védelmi normákat és törekvéseket;
66. üdvözlí a Bizottság arra vonatkozó döntését, hogy az európai erdőknek az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek betiltásáról szóló rendelet hatálya alá vonásával egyenlő versenyfeltételeket biztosítson az erdőirtás elleni küzdelemben, és támogassa Európa innovatív erdészeti ágazatát;
67. felszólítja a Bizottságot, hogy kezdje újra a tárgyalásokat egy jogilag kötelező erejű, nemzetközi erdészeti egyezményről, amely hozzájárulna az erdők kezeléséhez, megőrzéséhez és fenntartható fejlesztéséhez, és gondoskodna azok többféle és egymást kiegészítő funkcióiról és felhasználásairól, ideértve az újraerdősítésre, az erdőtelepítésre és az erdővédelemre irányuló intézkedéseket is, figyelembe véve egyúttal a jelen és jövő nemzedékeinek társadalmi, gazdasági, ökológiai, kulturális és spirituális szükségleteit, elismerve a különféle erdők létfontosságú szerepét az ökológiai folyamatok és egyensúly fenntartásában, és támogatva az őshonos népek, azok közösségeinek, valamint más közösségek és erdőlakók identitását, kultúráját és jogait.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	2.6.2022
A zárószavazás eredménye	+: 62 -: 13 0: 10
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Nikos Androulakis, Maria Arena, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Malte Gallée, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooker, Silvia Sardone, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Sogaard-Lidell, Maria Spyrali, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Manuel Bompard, Annika Bruna, Catherine Chabaud, Stelios Kypourouopoulos, Christel Schaldemose

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN

62	+
PPE	Bartosz Arłukowicz, Hildegard Bentele, Traian Băsescu, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Stelios Kypouropoulos, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Luisa Regimenti, Maria Spyraiki, Pernille Weiss, Esther de Lange
Renew	Pascal Canfin, Catherine Chabaud, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Linea Søgaard-Lidell, Véronique Trillet-Lenoir, Michal Wiezik, Salima Yenbou, Nicolae Ștefănuță
S&D	Nikos Androulakis, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, César Luena, Javi López, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Manuel Bompard, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus

13	-
ECR	Sergio Berlato, Pietro Focchi, Raffaele Fitto, Joanna Kopcińska, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Sylvia Limmer
PPE	Alexander Bernhuber, Jessica Polfjärd
Renew	Nils Torvalds, Emma Wiesner

10	0
ID	Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Annika Bruna, Marco Dreosto, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Joëlle Mélin, Silvia Sardone
NI	Ivan Vilibor Sinčić, Edina Tóth

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

15.6.2022

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság részére

egy 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról – fenntartható európai erdőgazdálkodás (2022/2016(INI))

A vélemény előadója: Michèle Rivasi

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felkéri a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel az elmúlt évtizedekben gyorsuló ütemben irtották ki az erdőket, és pusztultak az erdők, főként a mezőgazdasági terjeszkedés, az illegális vagy nem fenntartható fakitermelés és más tevékenységek, például a bányászat miatt;
- B. mivel ez az erdőirtás az élőhelyek pusztítása miatt a biológiai sokféleség jelentős csökkenését okozta, súlyosbította az éghajlatváltozást azáltal, hogy hatalmas mennyiségű szén-dioxidot engedett a légkörbe, és növelte az új vírusos betegségeket okozó járványok kitörések kockázatát;
- C. mivel a mezőgazdaság, a bányászat és az infrastruktúrafejlesztés céljából végzett nagyarányú erdőirtás az erdőben élő népekre nézve pusztító hatásokkal járó súlyos emberi jogi jogsértésekhez vezet, ideértve a nagyarányú földszerzést, a kényszerkilakoltatást, a rendőrségi zaklatást, az önkényes letartóztatást, valamint a közösségi vezetők, emberjog-védők és aktivisták kriminalizálását;
- D. mivel a megújulóenergia-irányelv a biomassza, többek között a fás biomassza energetikai célú felhasználását ösztönzi;
- E. mivel a Bizottság egy közelmúltbeli jelentése¹ szerint a fás biomassza általános felhasználása az elmúlt két évtizedben mintegy 20%-kal nőtt az EU-ban, amire a megújuló energiára vonatkozó megnövelt célkitűzés további hatással lehet;
- F. mivel a fák faégetésből származó bioenergia előállítása céljából történő kivágása

¹A Közös Kutatóközpont tudományos és szakpolitikai jelentése: „*The use of woody biomass for energy production in the EU*” (A fás biomassza energiatermelésre való felhasználása az EU-ban), 2021.

csökkenti az erdők szénelnyelő hatását;

- G. mivel az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület és a Bizottság Közös Kutatóközpontjának különböző tudományos tanulmányai arra a következtetésre jutottak, hogy a legtöbb erdei biomassa elégetése több üvegházhatásúgáz-kibocsátással jár, mint a szén, az olaj és a gáz²;
- H. mivel az Interpol szerint az illegális faipar egyes országokban a trópusi erdőirtás akár 90%-áért is felelhet, és odavonzza a világ legnagyobb szervezett bűnözői csoportjait;
1. üdvözli a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiát, amely az európai zöld megállapodás egyik kiemelt kezdeményezése, amely az EU biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzései, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig legalább 55%-os csökkentésére és 2050-ra a klímasemlegesség elérésére irányuló célkitűzése megvalósítására irányul;
 2. emlékeztet az EU-nak a világ erdőinek védelmével, helyreállításával és ellenálló képességével kapcsolatos felelősségére, amelynek – többek között annak külső dimenziója részeként – prioritásként kell kezelnie az erdősítést az erdőgazdálkodásban a szénmegkötés és a biológiai sokféleségből származó előnyök növelése érdekében; elismeri, hogy a különféle intézkedésekkel és bevált gyakorlatokkal folytatott fenntartható erdőgazdálkodás kulcsszerepet játszhat az éghajlatvédelem tekintetében; kitart amellett, hogy az erdők szén-dioxid-tárolási képessége lehetővé teszi majd a karbonsemlegesség felé való elmozdulást; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a fákkal borított terület növelésének, a károsodott ökoszisztémák helyreállításának és a talaj regenerálásának fontosságát, többek között az újraerdősítés, az erdőtelepítés és a rezilienciaépítési programok révén, egyértelmű ökológiai elvek alapján, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend megvalósításának folytatása mellett;
 3. elismeri az erdők kulcsfontosságú szerepét az éghajlat és a biológiai sokféleség védelmében; kiemeli, hogy az erdők hozzájárulnak az éghajlatváltozás negatív hatásainak – így a szélsőséges időjárási események, többek között az árvizek, az aszályok, a viharok, a talajerózió, a hőhullámok és a tüzek – enyhítésére és az azokhoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítésekhez; e tekintetben emlékeztet arra, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás a part menti területek és közösségek védelmét is biztosíthatja; hangsúlyozza, hogy az erdők a szénmegkötésen túl az ökoszisztéma-szolgáltatások széles körét nyújtják, például biztosítják a víz természetes szűrését; emlékeztet a globális felmelegedés ökoszisztémákra gyakorolt negatív hatásaira és a fajok éghajlatváltozás miatti vándorlására, ami különleges nyomon követést és felügyeletet igényel;
 4. emlékeztet arra, hogy az erdőirtás és az ökoszisztémák átalakítása nagymértékben érinti az emberi jogokat, különösen az őslakosok és a helyi közösségek jogait és a földtulajdon- és földhasználati jogokat; ezért úgy véli, hogy az erdőirtásmentes termékekről szóló, küszöbön álló uniós rendeletnek többek között kifejezetten elő kell írnia a gazdasági szereplők számára, hogy biztosítsák a szokásjog és a földtulajdon- és

²A Közös Kutatóközpont tudományos és szakpolitikai jelentése: „*The use of woody biomass for energy production in the EU*” (A fás biomassa energiatermelésre való felhasználása az EU-ban), 2021.

földhasználati jogok tiszteletben tartását és megfelelő betartását, nevezetesen a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet bennszülött és törzsi népekről szóló 169. számú egyezményét, valamint az őslakos népek jogairól, valamint a gazdálkodók és a vidéki területeken dolgozó egyéb személyek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatokat, továbbá garantálnia kell, hogy valamennyi jogosult hatékonyan részt vehessen, és hogy megszerezzék az őslakos népek és más, kollektív szokásjoggal rendelkezők szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését; általánosabban kéri, hogy a nemzetközi emberi jogi normák tiszteletben tartását tegyék kötelezővé a termékek uniós piacon történő forgalomba hozatalához;

5. emlékeztet arra, hogy a globális felmelegedés stabilizálása értelemszerűen magában foglalja, hogy véget kell vetni az erdőirtásnak és a természetes ökoszisztémák átalakításának; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy az erdőirtásmentes termékekről szóló uniós rendelet hatálya kiterjedjen minden olyan árura és termékre, amelynek előállítása káros hatással van az erdőkre és más, az uniós fogyasztás által veszélyeztetett, szénben gazdag természetes ökoszisztémákra; kéri továbbá, hogy a rendelet hatályát terjesszék ki a gumira, a kukoricára és az állatállományra is; emlékeztet arra, hogy a rendeletnek hatékony, visszatartó erejű és arányos szankciókat tartalmazó, szilárd végrehajtási keretet kell biztosítania, valamint biztosítania kell a polgári jogi felelősséget és az igazságszolgáltatáshoz való jogot;
6. emlékeztet az EU és Kína által 2021 szeptemberében tett kötelezettségvállalásra, miszerint az erdők megőrzése és fenntartható kezelése terén folytatott együttműködés fokozása, az ellátási láncok fenntarthatóbbá tétele, valamint az illegális fakitermelés és a kapcsolódó kereskedelem elleni küzdelem révén együttműködve támogatják a globális erdőirtás csökkentését³; sürgeti az Uniót és tagállamait, hogy tegyenek konkrét lépéseket annak érdekében, hogy Kínát és más harmadik országokat az erdőirtásmentes termékekre vonatkozó hasonló szabályozás elfogadására ösztönözzék;
7. elismeri az erdők multifunkcionális szerepét, amely a környezetvédelmi, éghajlattal kapcsolatos és társadalmi-gazdasági tevékenységek széles körét foglalja magában, például a biológiai sokféleség megőrzését és a megújuló nyersanyagok biztosítását, hozzájárulva a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedés fellendítéséhez a vidéki térségekben; hangsúlyozza, hogy a biológiai sokféleséget fokozó politikák segíteni fognak; fenntartható erdőgazdálkodásra szólít fel az éghajlat-politikai célok végrehajtása során, mivel ez kulcsfontosságú az erdőirtás és az erdőpusztulás csökkentéséhez;
8. megjegyzi, hogy az uniós erdőstratégia célja a teljes fenntartható erdei biogazdaság fellendítése, szinergiában az EU fokozott éghajlat-politikai és biodiverzitási törekvéseivel; felhívja az EU-t, hogy segítsen az erdők reziliensebbé tételében azáltal, hogy foglalkozik azokkal a kihívásokkal és kompromisszumokkal, amelyeket a fa iránti növekvő kereslet hív életre az anyagok, az energia és a biogazdaság terén, valamint amelyek az ehhez kapcsolódó, az erdőirtáshoz kapcsolódó termékek importjából, a nagyarányú földszerzésből, az illegális fakitermelésből, valamint az őslakos népek és a helyi közösségek jogainak megsértéséből következő növekvő kockázatokból erednek; riasztónak tartja, hogy az INTERPOL megállapításai szerint az erdészeti

³Közös sajtóközlemény az EU-Kína magas szintű környezetvédelmi és éghajlatpolitikai párbeszédet követően 2021. szeptember 27-én.

bűncselekmények – amelyeket gyakran más bűncselekményekkel, például adókijátszással, korrupcióval, okirat-hamisítással és pénzmosással együtt követnek el – valamennyi környezeti bűncselekmény között a legjövödelmezőbbek; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tartsák fenn az illegális fakitermelés, valamint az illegális faanyaggal és az erdőket veszélyeztető árukkal való kereskedelem elleni küzdelem iránti elkötelezettségüket;

9. emlékeztet arra, hogy az illegális fakitermelés felelős az erdőirtásért, az élőhelyek pusztulásáért és fajok kihalásáért, valamint hozzájárul a globális felmelegedéshez;
10. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy növeljék a kormányzás és az igazságszolgáltatás reformjához nyújtott hivatalos fejlesztési támogatás arányát, különösen a környezeti bűnözés és az erdészeti bűncselekmények elleni küzdelem és azok megelőzése érdekében, különösen a legkevésbé fejlett országokban;
11. hangsúlyozza, hogy a nem megfelelő erdészeti irányítás illegális fakitermeléshez vezet, és megismétli, hogy ezért támogatja az erdészeti jogszabályok végrehajtása, az erdészeti irányítás és az erdészeti termékek kereskedelme terén kötött önkéntes partnerségi megállapodásokat, amelyek fontos eszközei a jogszerűtlenség kiváltó okainak, többek között a korrupciónak, a földhasználati jogokkal kapcsolatos egyértelműség hiányának, valamint a faipar erdészeti politikákra és jogszabályokra gyakorolt túlzott befolyásának; felhívja az EU-t, hogy fokozza az erdészeti diplomáciát az erdészeti jogszabályok végrehajtása, az erdészeti irányítás és erdészeti termékek kereskedelme, valamint az erdők védelmére és helyreállítására irányuló partnerségek révén, amelyeknek tiszteletben kell tartaniuk a nemzetközi emberi jogi jogszabályokat, különösen az őslakos népek és a szokásjogon alapuló földtulajdoni és -használati rendszerekkel rendelkező helyi közösségek jogait;
12. elismeri, hogy a fenntartható erdőgazdálkodással összhangban az Európai Unió belüli erdőalapú értéklánc valamennyi szereplője számára központi prioritás a multifunkcionális, egészséges és ellenálló erdők erősítése, fenntartása és védelme;
13. kitarthat emellett, hogy egyetemes, egyértelmű és megbízható fogalommeghatározásokat kell kidolgozni az erdők hatékony védelme biztosításának alapjaként;
14. hangsúlyozza, hogy az uniós bioenergia-politikának, különösen a megújulóenergia-irányelvnek szigorú környezetvédelmi és társadalmi kritériumoknak kell megfelelnie, tükrözve azt, hogy biztosítani kell az erdőtől függő közösségek és az őslakos népek szokáson alapuló földbirtoklási jogainak hatékony elismerését és tiszteletben tartását, összhangban az olyan nemzetközi normákkal, mint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet bennszülött és törzsi népekről szóló 169. sz. egyezménye, valamint az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének a földtulajdon és -használat felelősségteljes irányítására vonatkozó önkéntes iránymutatásai, valamint a mezőgazdaságba és az élelmiszerrendszerekbe történő felelős beruházásra vonatkozó elvei; felhívja a Bizottságot, hogy az erdészeti jogszabályok végrehajtása, erdészeti irányítás és erdészeti termékek kereskedelme terén létrejött, önkéntes partnerségi megállapodások révén kifejezetten foglalkozzon az őslakos népek és a helyi közösségek emberi jogaival; emlékeztet arra, hogy az őslakos népek, a helyi közösségek, a mezőgazdasági kistermelők és a nők nagymértékben támaszkodnak az erdőkkel kapcsolatos saját

nélkülözhetetlen ismereteikre; hangsúlyozza, hogy a természeti erőforrások megőrzése nem csupán a biológiai sokféleség védelméről szól, hanem az a társadalmi igazságosság kérdése is az ökológiai helyreállítás tágabb jövőképeinek részeként; hangsúlyozza továbbá, hogy elsőbbséget kell biztosítani az erdőszettel és az erdővédelemmel kapcsolatos ismeretek fejlesztésének, beleértve a tudástranszfert is;

15. aggodalmát fejezi ki az emberi jogok és a környezetvédők védelmének általános hiánya miatt, akik harmadik országokban, köztük a fejlődő országokban is rossz bánásmódot szenvednek el, sőt meg is ölik őket; kéri az Uniót, hogy emelje fő prioritásai közé a büntetlenség elleni küzdelmet olyan eszközök létrehozásával, amelyek lehetővé teszik az emberi jogi és környezetvédelmi jogszabályok teljes körű, hatékony és tartós végrehajtását és érvényesítését;
16. emlékeztet az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a természeti katasztrófák – mint a migráció és az éghajlatváltozás okozta lakóhelyelhagyás mozgatórugója – közötti kapcsolat hatásáról szóló korábbi álláspontjára, és sajnálatát fejezi ki az emberi jogok nemzetközi szintű védelmének hiánya miatt azon személyek számára, akik ennek következtében szenvednek; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a regionális emberi jogi szerveknek és egyéb mechanizmusoknak az éghajlatváltozás és az emberi jogok közötti összefüggés kezelésében, a környezeti jogok előmozdításában és a környezeti jogvédők védelmében játszott szerepét és ezzel kapcsolatos kapacitását;
17. kiemeli a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos kutatás és innováció folyamatos fejlesztésének sürgető szükségességét, különös tekintettel az erdők alkalmazkodó és ellenálló képességének fokozására; hangsúlyozza, hogy ezáltal maradéktalanul ki lehet aknázni az erdőkben rejlő potenciált az éghajlattal és a körforgásos gazdasággal kapcsolatos célok elérése érdekében;
18. tudomásul veszi a Bizottságnak a bioenergiára vonatkozó további, szigorúbb fenntarthatósági kritériumokra irányuló javaslatait a megújulóenergia-irányelv felülvizsgálatának részeként; emlékeztet azonban arra, hogy a faalapú bioenergia jelenleg az EU fő megújuló energiaforrása, amely a megújuló energia felhasználásának 60%-át teszi ki, míg az átdolgozott megújulóenergia-irányelv fenntartható erdőgazdálkodási kritériumainak való megfelelés a nemzeti erdőszeti jogszabályok meglétének vagy a tényleges biomassa-kinyerési területen alkalmazott gazdálkodási rendszereken alapul; ezzel összefüggésben aggodalmát fejezi ki a növekvő biomassa-behozatal környezeti hatásai miatt, mivel azok növelhetik az erdőirtást külföldön; kitart amellett, hogy a faalapú biogazdaságnak a fenntarthatóság határain belül kell maradnia, és összeegyeztethetőnek kell lennie az EU 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlatpolitikai célkitűzéseivel és a biológiai sokféleségre vonatkozó céljaival; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy fenntartható módon használják fel az erdei biomasszát, és zárják ki az elsődleges fás biomassa elégetését a megújuló energiára vonatkozó célkitűzésekből vagy az állami ösztönzőkre való jogosultságból; felhívja továbbá az EU-t, hogy fontolja meg támogatás nyújtását azon harmadik országok számára, amelyek potenciálisan áttérhetnek a fától eltérő megújuló energiaforrásokra, ezáltal csökkentve az erdőirtás irányába ható nyomást, amelyet a fa üzemanyagként való felhasználása okoz, és sürgeti, hogy tegyenek lépéseket az erdővel borított és adott esetben az egyéb fás területek növelése érdekében; hangsúlyozza, hogy a fás biomassa esetében a lépcsőzetes felhasználás elvét kell alkalmazni, és tiszteletben kell tartani a körforgásos

gazdaság elveit;

19. felhívja az Uniót, hogy tartsa tiszteletben a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvét, és biztosítsa a fejlesztési, kereskedelmi, mezőgazdasági, energia- és éghajlat-politikái közötti összhangot; elismeri az erdőalapú ágazat pozitív gazdasági, társadalmi és környezeti hozzájárulását, és a kutatásba, az innovációba és a technológiai fejlődésbe történő további beruházásokat kér;
20. felhívja az EU-t, hogy harmonizálja az erdőkre és az erdőalapú ágazatra vonatkozó jogszabályainak és politikáinak széles körű célkitűzéseit;
21. megismétli, hogy az uniós kereskedelempolitikának összhangban kell lennie a nemzetközi környezetvédelmi kötelezettségvállalásokkal és hozzá kell járulnia azokhoz; kiemeli a kereskedelmi megállapodások szilárd, koherens és végrehajtható fenntarthatósági fejezeteinek stratégiai fontosságát, valamint a többoldalú környezetvédelmi és éghajlat-változási megállapodások hatékony végrehajtását; felszólít a szabványok és tanúsítási rendszerek megerősítésére a Kereskedelmi Világszervezet szabályaival összhangban; megismétli arra irányuló felhívását, hogy hozzanak létre kötelező erejű és végrehajtható mechanizmusokat a szociális és környezetvédelmi normákról szóló, a kereskedelemre és a fenntartható fejlődésre vonatkozó fejezetek végrehajtására, amelyek külön rendelkezéseket tartalmaznak az erdőkre, az emberi jogokra és a felelős üzleti magatartásra vonatkozóan, beleértve az őslakos népek és a helyi közösségek szabad, előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezését, valamint az erdőtől függő közösségek és őslakos népek földtulajdon- és földhasználati jogainak elismerését biztosító rendelkezéseket; felhívja a Bizottságot, hogy megbízható adatok és értékelési módszerek alapján végezzen hatásvizsgálatokat a fenntarthatóságról, különös tekintettel az erdőkre, a természetes ökoszisztémákra és az emberi jogokra; sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy használja fel a szabadkereskedelmi megállapodások korrupcióellenes fejezeteit az erdőirtás és az illegális fakitermelés kezelésére;
22. üdvözli a Bizottság elkötelezettségét az ellátási láncok fenntarthatóságának és átláthatóságának növelése mellett; e tekintetben felszólít arra, hogy kötelező átvilágítási kötelezettségeket alkalmazzanak az erdőket veszélyeztető áruk ellátási láncában részt vevő valamennyi gazdasági szereplőre, és felkéri a Bizottságot, hogy mozdítson elő egy erre vonatkozó, nemzetközi szintű kötelező szabályozási keretet az átláthatóság előmozdítása, valamint arányos, de visszatartó erejű szankcionálási mechanizmusok érvényesítése céljából, összhangban az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekkel;
23. úgy véli, hogy az erdőknél az ambiciózus uniós célokhoz való multifunkcionális hozzájárulására tekintettel elengedhetetlen a szoros együttműködés és a bevált gyakorlatok megosztása a különböző érintett igazgatási szintek és érdekelt csoportok között, valamint a nemzetközi, európai, nemzeti és regionális szakértőkkel, erdőtulajdonosokkal és erdőgazdálkodókkal, tudósokkal és civil társadalommal;
24. kéri, hogy az erdőalapú ágazat kiemelt helyen szerepeljen a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa 30%-os éghajlat-politikai kiadási céljában, beleértve a fenntartható fejlődési célok integrált megközelítésének

megvalósítása és előmozdítása céljából az erdőtermelő partnerországoknak nyújtott pénzügyi vagy technikai segítségnyújtást is; felhívja a harmadik országokban működő uniós küldöttségeket, hogy mozdítsák elő a bevált gyakorlatok cseréjét és terjesszék az európai know-how-t; felhívja különösen az EU-t, hogy tanuljon az egyes harmadik országokban végrehajtott innovatív projektekből, például az afrikai vezetésű Nagy Zöld Fal kezdeményezéséből, amelynek célja, hogy 2030-ig 100 millió hektárnyi leromlott állapotú földterületet állítson helyre a Száhel-övezetben, és agroökológiai és újratelepítési projektek fejlesztését segítse elő; felhívja általában az EU-t, hogy támogassa a partnerországokat abban, hogy megbízható tudományos bizonyítékok alapján fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlatokat és stratégiákat dolgozzanak ki, és ennek megfelelően kezelje prioritásként az erdőtelepítést, lehetővé téve a biológiai sokféleséggel rendelkező természetes erdők növekedését.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	14.6.2022
A zárószavazás eredménye	+: 20 -: 1 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Udo Bullmann, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, Beata Kempa, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Michèle Rivasi, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Alessandra Basso, Frances Fitzgerald, Iskra Mihaylova, Marlene Mortler, Caroline Roose
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Loucas Fourlas, Krzysztof Hetman, David Lega, Philippe Olivier, Christine Schneider

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

20	+
ID	Philippe Olivier
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, Loucas Fourlas, Krzysztof Hetman, David Lega, Marlene Mortler, Christine Schneider
RENEW	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Charles Goerens, Iskra Mihaylova
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
VERTS/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Michèle Rivasi, Caroline Roose

1	-
ID	Bernhard Zimniok

2	0
ECR	Beata Kempa
ID	Alessandra Basso

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	12.7.2022
A zárószavazás eredménye	+ : 30 - : 2 0 : 10
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Attila Ara-Kovács, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Ulrike Müller, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropè, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Asim Ademov, Franc Bogovič, Claude Gruffat, Michaela Šojdrová, Thomas Waitz
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Seán Kelly, Dietmar Köster, Ramona Strugariu

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

30	+
ECR	Mazaly Aguilar, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
EPP	Asim Ademov, Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Jarosław Kalinowski, Seán Kelly, Norbert Lins, Anne Sander, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Michaela Šojdrová
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller, Ramona Strugariu
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Dietmar Köster, Camilla Laureti, Juozas Olekas

2	-
ECR	Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton

10	0
ID	Mara Bizzotto
NI	Dino Giarrusso
THE LEFT	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Bronis Ropé, Thomas Waitz

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás